

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SANDOR. SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Gabonacsata.

Budapest, szeptember 19.

(v.) Közéletünk lappangó háborújának ma volt az első csatája. A biharmegyei gazdasági egyesület tanácstermében folyt le az ütközet. A hadban álló felek közül sem a tulzó agrarizmus, sem a rideg merkantil fel fogás nem aratta a győzelmet, hanem diadal-maskodott a józan ész álláspontja. Tolmácsául és bajnokául a józan észnek gróf Tisza István szerepelt. A fedezetlen határidőüzlet-ről volt szó, erről a szenvedélyesen vitatott kérdésről, amely egész tartalmánál fogva alkalmas dobogóul kínálkozik az ellentétes érdekek szélsőségei harcoló kedvének. Ismerjük a két extrém álláspontot. Az agrárius világ azt hirdeti, s talán hiszi is, hogy a fedezetlen határidőüzlet nyit teret annak az általános gabonaszpekulációnak, amely mesterségesen devalválja a hazai mezőgazdaság főprodukciójának az értékét. Ugyanez a felfogás mindig hajlandó a hasznossági momentumot az erkölcsösség momentumával össze-zavarni s így ebben az esetben is a becstelenség bélyegét sűti erre az egész üzletágra, amelyben konok megrontóját látja a magyar gazda érdekeinek. Viszont a tulzó merkantilizmus — mondjuk ki kerekén: a börze felfogása — szívósan és szenvedélyesen ragaszkodik a fedezetlen határidőüzlethez nemcsak, hanem annak mai formájához is. Amolyan nebántásirágul szerepelteti ezt az üzletágot; s azt hirdeti s talán hiszi is, hogy a fedezetlen határidő-spekuláció mostani korlátlanosságának bármilyen csekély megszorítása halálos csapást mérne a szolid gabonakereskedelmre is.

Igy áll egymással szemközt a két szélsőség. Tiszta sor, hogy egyiküknek sincs igaza. A végletek sohasem találják el az igazságot, hanem mindig tulmennek rajta. A leghelye-

sebb felfogást is eltorzítja a szertelenség s a legtöbb tévedés az igazságnak nem meg-másításából, hanem tulhajtásából ered. Ebben a csatában is két tulhajtott igazság, tehát két tévedés viaskodott egymással. Az agrárius világ abban hibázik, hogy kárhózatossnak és elörlendőnek véli az egész fedezetlen határidőüzletet. A másik póluson pedig ott vették el a dolgot, hogy ennek az üzletágnak még a visszaélései-hez is ragaszkodnak. Jól mondta ma gróf Tisza István Nagyváradon, hogy egy fattyu-hajtás miatt nem kell az egész fát ledönteni. Ez a mondása az agráriusoknak szólt. Hozzátehettem volna a gróf azt is, hogy azt a kertész-t pedig el kell csapni, aki a fán a fattyuhajtást kiméli legjobban; ebből aztán érthettek volna az ellenkező irányzat tulzói. A valóság az, hogy a fedezetlen határidőüzlet intézményére éppen a gazdáknak van leginkább szükségük, mert nélküle szabad folyást kapna a gabona-uzsora azzal, hogy ősznek idején, amikor a gazdák eladni kénytelenek, lenyomná az árakat s tavasszal, miután olcsón harácsolta össze a készleteket, egyre drágábban adna tul rajtuk. Ezt a káros miveletet hiúsítja meg a fedezetlen határidőüzlet, amely képessé teszi a szolid kereskedelmet arra, hogy a jelentkező fölöslegeket kockázat nélkül fölvehesse. A biharmegyei gazdák felirata igen meggyőzően mutatja ki, hogy a határidőüzlet intézménye nemcsak hogy nem okozza az árszökkenést, hanem éppen ellenkezőleg árfenn-tartó hatást érvényesít. Ami gátul szolgál a gabonauzsora ellen, azt a gazda érdekeinek szempontjából józan észszel nem mondhatni kárhózatossnak. S nem igazi előhar-cosai, hanem gyökeres félreérthetői a mezőgazdaság érdekeinek azok, akik szenvedélyes elvakultságukban éppen ezt a gátat akarnák lerombolni.

Am objektív igazság szempontjából be kell ismerni, hogy a határidő-spekulációnak

mai formája igenis bőséges alkalmat nyújt a visszaélésekre s hogy a fennálló hibák csak-ugyan kártékonyan érvényesülnek gabonánk-nak árképződése tekintetében. Mi úgy tudjuk, hogy a kereskedelemügyi kormányzatnak ezek a visszaállások nem kerültek el a figyel-mét s hogy a minisztériumban megvan az előkelt szándék a bajoknak épp olyatén orvoslására, amilyent Tisza István ajánlott ma Nagyváradon. A hiba ott van, hogy a buda-pesti gabonafőzsde szokványbuzája nem felel meg a belföldi kereskedésben szereplő buza-típusok átlagának, hanem ennél jóval alacso-nyabb minőséget képvisel. Ennek a hatása aztán abban nyilvánul, hogy az eladó, mi-kor fedeznie kell magát, nincs ráutalva a hazai buzára, hanem beszerezheti szükségletét Szerbiában és Romániában, ahol a buza silá-nyabb a magyarnál, de még mindig megüti a bu-dapesti főzsde szokványának a mértékét. A fede-zetlen határidőüzlet mai formájának hatása te-hát az, hogy egyfelől gátat vet ugyan a buza olcsó áron való elharácsolásának, de másfe-lől az üzansz silányságánál fogva ideszívja a balkáni buzát. Vagyis amit a vámon be-hoz, azt legalább részben elfecsérli a réven. Az orvoslás könnyű és egyszerű. A határidő-üzletben magasabb minőségű buzaszokványt kell meghonosítani legalább a belföldi for-galom számára. Összhangzásba kell hozni az üzansz-buzát a valóságos forgalom-ban szereplő minőségnek átlagával; még pe-dig olyasformán, hogy az eladó, ha nagyobb sulyu gabonát kénytelen szállítani, a suly-többletért megfelelő megtérítést kapna. Ha így reformáltatik a határidőüzlet, akkor a spekulációnak nem küldheti többé sorompóba a budapesti piacon az oláh és a szerb buzát a magyar buza ellen, hanem rá van kényszerítve arra, hogy a belföldi piac kínálatából fedezze magát, aminek bizonyára nem marad el az áremelő hatása.

T A R C A.

Becsületbíróság.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Feszl Géza.

Gyönyörű vonás nő lelken a szüziesség. Érdekes csattanás férfi arcán — a pofon. Maga-san fölfelé nézünk a nőre, kinek szüzerényében kételkedni nincs okunk. Mély megvetéssel tekin-tünk lefelé a férfira, akit — fölpofoztak és aki bélyeges panaszbeadvánnyal mosogatja le arcáról ezt a nem-problemátikus sértést.

Meghódoló nagybecsülés az, mely által távollattjuk magunkat, illetőleg a bennünk lesel-kedő divatos impertinenciát az ideális nívón fenyekedő nőtől! Kicsinylő megvetés az, mely által távollattjuk magunkat azt a férfit, akit pofon vertek. De bár ez a két ellentétes hangulat érzelmeink skálájának két legszélsőbb hurjá-ból fakad, azért mégis van valami, ami nexusba, ami közös dallamba, ami egy akkordba és ebben az egy akkordban harmoniába hozza és végül kiegyenlíti egymással ezeket az ellentétes han-gulatokat.

Az a modern valami, amelyik büzt és illatot, csillagtényt és füstölögő rózsát, liliomot és penész-virágot egy kalap alá von és egymással kapoco-latos serpenyőkben mérlegel: a legdivatosabb areopág — a becsületbíróság.

A múlt napokban egy férj fölpofozta a sok közül azt az egy darab aszfaltbetyárt, aki éppen az ő feleségének tett — areulesapásra méltó — aján-latot. Az, aki a pofonokat kopta, ragaszkodik az ő kabát-adta jogához (a párisi fazon, az angol

szövet, selyem béles kétségtelenné teszi, hogy ő gentleman) és lovagias elégtételt követel. Amde fölmerül a kérdés, hogy az, aki a pofonokat adta, tartozik-e lovagias elégtételt is adni annak, aki a pofonokat kapta?

Becsületbíróság elé kell vinni a problémát, az majd megoldja.

Erdekességéből veszt ez a szecessziós his-tória, ha a becsületbíróság tagjai közé nem kerül törvényszéki bíró.

Milyen érdekesen alakulna a törvényszéki végtárgyalás a szerencsésen megvitt párba után.

Bevezetik az egyik vádlottat, azt, akire a becsületbíróság kimondta, hogy elégtételt adni köteles.

A törvényszék elnöklő bírja (ugyanaz, aki a becsületbíróság tagja volt) szigorú arccal veti föl a kérdést:

— Miért vivott ön párbajt?

— Miért? — válaszol erre a vádlott, — hát azért, mert ön kényszerített reá!...

No de az eszmének ilyenét összeütközését könnyen kiegyenlíti a divatos gondolkodás azzal a kijelentéssel, hogy a bírónak is lehet manapság kétféle meggyőződése egy és ugyanazon ügyben, az egyik a magán jellegű, a másik a hivatalos meggyőződés. Hanem azért mind a kettő „szent”.

De még ennél is sokkal furesább eszme-összeütközések következzenek be, ha az, aki a szönyegen levő konkrét esetben az aszfaltbetyár szerepét játszotta végig, az ő becsületének társadalmi ítélő bírái előtt egészen szabadon és füg-getlenül védekezhetnek.

Próbálgatunk imitáljuk a védekezést:

Mélyen tisztelt gentlemanek!

Első sorban kénytelen vagyok megemlíteni

azt az aggályomat, hogy vajon igazán illetéke-sen ítélnek-e önök az én ügyemben? Az önök ga-valléros egyénisége följozgat engem arra a fölte-vésre, melyet nem is állítas, csupán kérdés for-májában kockáztatok: Gyakorlatból ismerik-e önök a nőket, avagy csupán teóriából? Mert aki a nőt gyakorlatból is ismeri, az — becsánat az őszinte szóért — többé-kevésbé tolvaj. Még pedig nem olyan tolvaj, akit a kedvező véletlen kivételesen egyszer eltántorított, hanem amolyan professzi-onátus tolvaj, aki céltudatosan, állandóan és ter-vszerűen, konokul és makacsul és minden alkalom-mal lopkod. Tudom, hogy ezt az állítást más körülmények között önök egy szó ellenvetés nél-kül befogadják a le nem tagadható igazságok közé. Most azonban kissé alkalmatlan pillanatban kopog-tatok ezzel az igazsággal az önök lelkiismeretessé-gének ajtaján. Tudom, de nem tehetek róla. Ismétlem tehát, hogy aki nem csupán elméletből, de gyako-rlatból is jól ismeri a nőket, az maga is tolvaj és ennél fogva az én ügyemnek illetékes bírja nem lehet.

Hogy miféle érték az, amit az ilyen tolvaj ellop? Hát ugyan mi volna más, mint — képzelt érték, vagyis: becsület, nevezetesen: női becsület. Ennek a képzelt értéknek különös és jellemző vonása, hogy nem a valóság emeli, vagy deval-válja azt, — hanem a látszat. És ez nem is lehet másként. Hiszen a legmagasabb erkölcsi nívón álló nőnek sem más a női becsülete, mint: hitel. Egész életének következetesen tanúsított nőies viselkedése pedig nem más, mint: hitelművelet. Távol áll tőlem az a gyanúsítás, hogy ez a hitel: humbug. Korántsem.

A fölhasznált szó csupán azt akarja jelezni, hogy a női becsület igazi ércalapja, belső tartalma és lélekbeli valósága: mindig titokzatos. Ugy mint minden hitel, szolid alapokon nyugszik ez

Ilyennek képzelem a kereskedelemügyi kormányzat az orvoslást s ugyanezt a megoldást javasolta Nagyváradon gróf Tisza István. Ugy találjuk, hogy ez a reform a helyes közép-úton halad. Visszaveri az agrár-igzatók támadásait, elismeri egy sokat rágalmozott intézménynek hasznos voltát, de egyúttal lenyeli róla azokat a hibákat, amelyek eredményükben kártékony visszaélésekre vezettek. A börze eddig idegenkedett a reformtól; s a főudvarmester sajtója ugyancsak biztatta az ellenzésre azzal a megszórt ráfogással, hogy csak a megrögzött reakció találhat kifogásolni valót a határidő-üzlet mai formájában. A legkomolyabb ellenvetése a börzének a reform ellen az volt, hogy a szokványbuza minőségének a belföldi mértékig való fölemelése csorbítaná a budapesti gabonapiac nemzetközi jelentőségét. A Tisza István érvelése megdönti ezt a kifogást. A nemzetközi forgalomban meg lehetne tartani a régi típust, de a belföldben a hazai minőség szolgáljon mértékül. Tisza Istvánt a gabonakereskedők aligha fogják reakcionáriusnak, agrár-tulzónak mondani. Nos, Tisza István mondta ki azt a kemény szót, hogy törvényhozási uton kell elrendelni a reformot, ha a tőzsde a maga autonóm jogkörében ezentúl is folytatná ellenzését. A kereskedőknek valódi barátai nem azok, akik hízlegésekkel és igaztásokkal legyeskednek körülöttük, hanem azok, akik meg akarják velük érteni, hogy a fennálló érdekellentétek méltányos kiegyenlítésére még áldozatok árán is kell törekedniök s hogy épp az ilyen áldozatok kölcsönösségében rejlik a pillanatnyira megzavart gazdasági harmónia helyreállításának a záloga.

BELFÖLD.

Szél Kálmán a kereskedők kongresszusához.

A miskolci III. országos kereskedelmi kongresszus tudvalevőleg üdvözölte Szél Kálmán miniszterelnököt. A miniszterelnök az üdvözlő táviratra Lánosz Leo orsz. képviselőhöz, a kongresszus elnökéhez a következő távirat intézte:

Fogadják megtisztelő megemlékezésükért és kifejezett érzelmeikért őszinte és mély köszönetemet. Az ország kereskedelmi érdekeinek támogatását szívemen hordom és legfontosabb kormányzati feladataim közé sorolom. A legnagyobb súlyt helyezem arra, hogy az összes közgazdasági ágak összehangatosan és szervesen fejlesszenek. E munkában a kereskedelemnek, mint a közgazdasági élet

is — mindaddig, amíg eszébe nem kerül. De eltelten minden más hittel, ennek az egynek nem az aktivitás, hanem a passzivitás az alapja, nem a cselekvésben, hanem a mulasztásban rejlik az értéke, nem pozitív, hanem negatív természetű.

Őnök tehát — bírói szereplésük adja meg kérdésére a választ — önök tehát az elcsábítás impertinens szándékával még sohasem közeledtek nőhöz, sem a szalónokban, sem az utcán. (Azt hiszem ugyanis, hogy a csábítás szándékában rejlik a becsület defektusa és nem a mellékes körülményekben). Őnök, akik mindenki által megcsodált, de senki által nem irigvelt jellemzősége folytán a női szív redőinél sokkal érdekesebb talányokat bontogattak egész életükön át eddig, hogy mit, azt nem tudom — önök, akik a nemek között vont törvényes határvonalakat soha meg nem csorbították, önök, akik törvényes életűsükhöz kivéve — az egész női nemet nem viharos indulatokkal, csupán udvarias illemszabályokkal vették körül mindig, önök joggal kövezhetnek meg engem.

Előbb azonban engedjék meg, hogy az enyhítő körülményeket felsoroljam.

Van vagy száz esztendeje, hogy egy kiesiny német fejedelemség minisztere, praktikus ember, német nemes, excellenciás ur, névszerint Wolfgang von Goethe: életbevágó praktikus ötleteket hagyott az utókorra. Ilyen ez is: „Gyöngédséggel megnyeritek a nőket. De ha talakodók és szemtelenek vagytok, sokkal hamarabb meghódítjátok őket.” A fordítás nagyon rossz, de a tanács nagyon jó. Követjük is sokan, követem én is. De a boldogult kegyelmes ur jó tanácsán kívül vannak közelébb fekvő mentő körülményeim is.

Milyen tisztelt gentlemanek! Őnök talán hallották, hogy napjainkban roppant nehéz földat a nőre nézve önérejből és becsülettel keresni meg mindennapi kenyerét. Nehéz ez a feladat

egyik főtenyezőjének, megvan a maga nagyfontosságú hivatása, amelyet minden helyes gazdasági politikának szem előtt kell tartani. Egész gazdasági szervezetünknek és minden részének összehangozása ápolása biztosítja az ország anyagi erejének felvirágozását. Szél Kálmán.

A nagyváradai beszámoló. Az ország politikai közvéleménye nagy érdeklődéssel tekint Tisza Kálmán holnapi nagyváradai beszámolójára. A beszámoló alkalmából Nagyváradra utaztak: Gajári Ödön, Pulszky Agost, Neumann Ármán, Vársárhelyi Béla, Papp Géza, Kapdebo Ferenc, Kristóffy József, Nagy Sándor, Molnár Béla, Örlény Kálmán, Fassie Tódor, Telegdy József és Széchenyi József országgyűlési képviselők.

A bosnyák mohamedánok. Szerajevóból táviratozók: Az itt tanácskozó mohamedánoknak egy küldöttsége jelent meg tegnap a kormánynál, megköszönvén, hogy az értekezlet megtartását megengedte és bejelentette, hogy a tanácskozást egyelőre befejezték. — Az értekezleten sok mindenféle kérdést, köztük számos személyes és helyi érdekű sérelmet beszéltek meg. Minek következtében élesebb ellentét merültek fel magában az értekezletben, úgy, hogy teljes egyetértés nem jöhetett létre. A többség azonban oly nézet felé hajlott, hogy egyelőre csak a vakut- és az iskolaügy reformjáról legyen szó. E célból szűkebb bizottságot szándékoznak választani, melyet a határozatok fogalmazásával bízna meg. Ha e szűkebb bizottság munkálataival elkészül, újabb összegyűlének értekezletre Szerajevóban, hogy a szöveget véglegesen megállapítsák, aláírják és az illetékes tényezőknek átnyujtsák. Az értekezlet tagjai valamennyien elhagyták Szerajevót és hazautaztak.

Beszámoló. Belicska Béni országgyűlési képviselő bejárta választókörletét és több községben beszámolóbeszédet mondott. Mindenütt lelkesedéssel fogadták és nagy tetszéssel hallgatták beszámolóját.

A határidő-üzlet.

— Tisza István felirata. —

Nagyvárad, szeptember 19.

A biharmegyei gazdasági egyesület ma délután választmányi ülést tartott, amelyen gróf Tisza István nevezetes gazdasági akcióit indított meg. A gyűlésen Szabó József elnökölts jelen voltak: Telegdy József, Beáthy László főispán, gróf Tisza István és a választmány számos tagja. Az apró folyó ügyek elintézése után arra a jelenésre került a sor, amelyet a gazdasági egyesület által régebben kiküldött bizottság a határidő-üzlet tanulmányozása s annak reformjára vonatkozólag előterjesztett. A bizottság javaslatát maga gróf Tisza István dolgozta ki és ő olvasta fel a feliratot is, amelyet a gazdasági egyesület meg fog küldeni a képviselőháznak és az ország gazdasági egyesületeinek. A felirat főbb eszmemenei a következők:

társadalmi viszonyaink közt azért, mert a becsületlen kenyér megteremtéséhez nem elég a munkakedv, munka is kell hozzá. Hogy a magára hagyatott nőnek is van joga a becsületlen munkához, ezt ugyan hangoztatják sokan, de az elvek hangoztatása nem tereli át új esapásba a társadalomnak nyikorgó szekerét. Igaz, az intelligenciához tartozó férfiak számára is gyéren akad olyan keresetforrás, melyből jogos igényeiket kielégíthetik. De azért száz ur ember mégis sokkal hamarabb talál a képességeinek megfelelő munkát, mint tíz ur nő. Mi lesz azokkal az ur nőekkel, akiknek a becsületlen kenyérből éppenséggel nem jut? Mi lesz? Hát esemege lesz belőlük. Igenis, esemege azok számára, akiknek van, bőségesen van becsületlen kenyérük. Aránytalanul több a férfiak jövedelme és mégis sokkal több a disz, a cifraság, a cafrang, a drágaság az aszfaltok ur hölgyeinek ruházatán. Pedig nem mind egynek van ám férje, törvényes gondozója, becsületlen jövedelme! Akiknek nincs — pedig könnyű volna kimutatni, hogy a létszámuk elretentően jelentékeny — azok vajjon honnan veszik a diszt, a cifraságot, a divatos toalettet? Honnan? Hát a férfiak aránytalanul nagyobb jövedelmi többletéből, a gazdaságnak örvendő vén ruék és a módosabb fiatal aszfaltbetyárok zsebéből! Avagy hihetik-e önök, hogy mi aszfaltbetyárok a hülyeség legalacsonyabb nivóján is alul állunk és rendesen azért küldözgetjük hordárokkal a szemtelen üzeneteket, hogy azután a fölpofoztatás gyönyöreit élvezzük? Azt hiszik önök, hogy a hordárokkal való üzengetésnek orotlán divatja lábra kaphatott volna, ha ezt a merényletet nem követi legtöbb esetben mérsékelt ellentállás, bájos mosoly, gyönyör és siker? Azután meg vessenek kérem egy szűzes pillantást a mai női öltözetre és olvassák ki onnan a modern divat filozófiáját!

Mezőgazdasági körökből már régen kiindult az a mozgalom; reformálni kell, mert a gazdaközönségnek eminens érdeke, hogy a megfelelően szervezett határidő-üzlet fenntartassék. A termények értékesítésénél tapasztaltai tény bizonyítja, hogy a szükséglet feloszlát az esztendő minden szakára, holott a produkció csak egy időpontban válik szükségessé; a kínálat a kereslet tetemesen felülmúlja s a többletet a kereskedelem veszi föl. A megvásárlással a börzspekuláció foglalkozik, amely üzlet kockázattal jár s ezért a spekulánsok lehetőleg nyomott árakon iparkodnak vásárolni. Így a buzaárak aratáskor leszállanak, tavaszkor pedig emelkednek. A gazda kénytelen volt a búzát eladni őszszel, és a haszon aztán a gabonauzsorásoknak jutott. Ezen csak a határidő-üzlet segíthetett, amely a szolid kereskedőt abba a helyzetbe juttatta, hogy későbbi eladására vett búzát az áringadozás kockázata ellen költségmentesen biztosíthatta magának és így leljódott ki a modern kereskedelem szervezete, amely felveszi az árakra való tekintet nélkül a felesleget. A szó szoros értelmében vett kereskedő nem az árúhálózaton akar nyerni, hanem a közvetítő haszonra szorítkozik, s a határidő-piacon a kész áru-adásokat és vevéseket a megfelelő idezeti üzletekkel kombinálja. A gazdák érdekében az oly fontos missziót csak az ugynevezett fedezetlen határidő-üzlet töltheti be. Nemcsak a magyar buza kvalitásaival összefüggő értékvizonyok kívánják, hogy a határidő-üzletnek Budapesten kell koncentrálnia. Már pedig a forgalomba kerülő buza egyharmada kerül ott feldolgozásra, a többi a vidéki malmok és az ausztriai fogyasztás veszi meg. Egyesenes veszteség volna, hogyha a buza a termelőstől a fogyasztásig Budapesten jönne át. Hogy mentül olcsóbban manipulálhasson a kereskedő, annál jobb árakat fizethet a gazdának.

A termelőt és a fogyasztót tehát meg kell óvni minden meddő közvetítési költségtől. De ebből nem az következik, hogy a kereskedés kiküszöbölendő, sőt ellenkezőleg: a kereskedő nélkülözhetetlen. A fogyasztó és a termelő a világpiac konjunktúráinak ismerete és gyors kihasználása által sem érheti el célját, hogyha a kereskedőnek hadat üzen. Eppen ellenkezőleg: tökéletesíteni kell a modern kereskedelmet. A kizsákmányolás visszatartó jelenségei éppen a kereskedelem primitív formái közt tűnnek fel.

A gazdák érdekében a határidő-üzlet tehát úgy reformálandó, hogy a spekulációval nem foglalkozó szolid kereskedő az aratás után a szükségleten felül elhelyezést kereső búzát lehetőleg oly árakon vehesse fel, amelyeken az egész évi kereslet és kínálat jut kifejezésre. A határidő- és a készáru-üzlet közt kölcsönhatásnak kel lennie. A határidő-üzlet csak akkor hathat árienntartóan a készáru-üzletre, ha az üzlet további folyamának irányítását abban az árképződésben találja, amely a valódi kereslet és kínálat végleges alakulása szerint a készáru-piacon érvényesül. A határidő-üzlet lebonyolításánál tehát a valódi kereslet és kínálat viszonyánál a megfelelő realis árak kell irányadónak lennie.

Kérdem, hogy talán csupa szobrászokból áll manapság a világ és minden járó-kelőnek folyvást tanulmányoznia kell a junói és nem-junói termétek alapvető vonásait? Hiszen az a sikkes fogás, mely által ur hölgyeink hátravetett kézzel ráneha szedik bájaiknak földet nem erő takaróját, ez a fogás — nadraggya változtatja át a szoknyát! Ez a fogás kétségtelenül a plasztikai érzék fejlesztését előzoza és éppen ezért a divat filozófiájának ezt az érdekes részletét bátran lehetne vezénylő szavakra is átfordítani: vigyázz! bámulj! közeledj! — Távol áll tőlem a szándék mindazokra rámutatni, akik a divat hatása alatt állanak és akiket magával sodor az áram akaratlanul és célzatosság nélkül. En csupán a divat egyik karakterisztikus vonását hozom kapcsolatba azzal a ténnyel, hogy a női öltözködés pompájának éreledézete nagyon, de nagyon sok esetben — idegen férfiak zsebébe van deponálva. Ezzel szemben kétségtelesen elismerem, hogy a mindinkább divatozó utcai ismerkedésnek sikamlós aszfaltján a tévedés: óriási bűn! Merényletmet gyalázatossággá bélyegzi — a kudarc. Tévedtem. Kudarcot vallottam. Pellengérre kerültem. Tehát meg is bűnhődtem a bűnömért. De azt, hogy erkölcsi halottá tegyenek, ennek a jogosságát tagadom. . . Arról van szó, hogy párbajköpös vagyok-e?! Megvettem a párbajködexnek véletlenül éppen azt a példányát, mely Krivány-nak, a híres aradi sikkasztónak könyvtárában szolgált a becsületet. Tessék átböngészni akárkinek, ez a kódex engem nem diszkvalifikál!

Hogy a becsületbíróság miképpen fog dönteni, nem is sejtjük. A furesaságok és ferdeségek óriási labirintusában vajjon ki találja meg a logikának Ariadne-fonalát?

Rátér azután a felirat a gabonaspekulációra és a gabonaüzorára, amely régebb, mint az emberi társadalom. A fedezetlen határidő-üzlet kényelmes eszköze a gabonaspekulációnak. A legkülönbözőbb taktikákkal igyekeznek a kereslet és kínálat között lévő viszonyt megszerelni és a határidő-üzlet lebonyolításánál fiktív árakat hozni létre. Ez ellen fel kell venni a küzdelmet, de egy visszaélés miatt nem szabad kiírtani az egész intézményt. Oly szabályozás volna szükséges, amely a határidő-üzletet a készáru-üzlettel szoros és természetes viszonyba hozza és minden mesterséges manipulációval szemben emennek biztosítja a döntő szót. Mindenekelőtt szükséges, hogy a határidő-üzlet alapjául szolgáló típus a búzapiac tényleges viszonyainak és a készáru-üzlet igényeinek lehetőleg megfeleljen.

Az az áru tehát, amelyet a határidő-üzletnek átadnia lehet és átadnia kell, az illető piacon nem effektív forgalom tárgyát kell, hogy képezze. A jelenlegi helyzet tarthatatlan. Az üzänsz-buza, amelyet a bürze-szabályok előírnak, a készáru-üzletünknek nem létező, nem élő áruja, hanem mesterséges preparatum, amely olyan provenienciákból állítatik elő, amikre piacunkon nincs szükség.

Utal a felirat arra a nagy haussera, amikor az eladók óriási költséggel és veszteséggel bírták az üzänsz-kötéseket lebonyolítani és amikor nehéz volt a pénzpiacra a katasztrófát elkerülni. A világpiac kedvező konjunkturái következtében ez mégis lehető volt.

Még frapánsabb példa az idej buza-üzlet, amikor a balkáni buza szállításánál pusztá fenyegetés is elég volt arra, hogy a határidő-üzletet krónikusan megsrontsa. Ez a helyzet közgazdaságunk egyik faktorának sem áll érdekében, mert sérelmes a vevőre, az eladóra, kereskedőre és malmokra egyaránt. Szükséges, hogy az uzance-buza, amelyben gabonakereskedelmünk fedezeteit köti, oly áru legyen, amely a készáru-üzletben élő forgalmi cikk és effektív búzában legyen lebonyolítható és ezért belföldi üzänsz-buza típus megállapítása szükséges. Nem akarjuk esorítani a budapesti piac nemzetközi jellegét, de kell, hogy a magyar buza értékesítésével foglalkozó körök fedezeti üzleteiket belföldi búzában kössék és olyan típust tartozzanak átvenni, amely a készáru-üzlet természetével összhangban áll. A magyar típusnál megmaradva a hetvenkilenc kilogramm minimális súly, de ha az eladó magasabb súlylyal bíró minőségű búzát szállít, minden kilogrammnak megfelelő súly-bonifikációt kapjon.

Kíváncsi, hogy ezt az indítványt a tőzsde állami kényszer nélkül a saját hatáskörében hajtsa végre az üzleti körök spontán elhatározásával. De erre nem sok a remény abból a fogadtatásból ítélve, amelylyel a budapesti tőzsdén az eszme találkozott. Az ország legfőbb érdeke nem engedi, hogy e kérdés szanálása tovább is elodásztassék.

Végül utal a felirat arra, hogy a sérelmes határozatoknak megváltoztatását szükség esetén törvényhozási uton kell megvalósítani.

KÜLFÖLD.

A feliratot nagy lelkesedéssel fogadták el. Szunyogh Zsigmond üdvözölte gróf Tisza Istvánt és azt indítványozta, hogy az elborítumért úgy neki, mint a bizottságnak köszönetet szavazzanak.

Bolygó Ferdinánd. Magyarországi bir-tokáról némi késlekedés után a fővárosába utazott Ferdinánd fejedelem, hogy egy kicsit bele-szóljon abba a zenebonába, amelyet távolléte alatt a kormánya a román kormány bosszantására rendezett. Még utban volt a fejedelem, amidőn hirtelenül azt jelentették, hogy a fejedelem Szófiában meg sem áll, hanem Filippopoliszon, Drinápolyon át szüzen urához siet Konstantinápolyba, hogy bizonyos vádakat tisztázzon. Ma pedig távirat jelenti, hogy a fejedelem még sem ment Konstantinápolyba, hanem Filippopolisznál megállította a különvonatot, a végéhez kapcsolhatta a mozdonyt s visszautazik Szófiába. Ez a hirtelen programváltozás bizonyára jelent valamit. Vagy azt, hogy a szultán ez idő szerint nem óhajt a fejedelemmel tárgyalni, vagy azt, hogy fontos döntés fog Szófiában történni. Mindkét esetettség alkalmas arra, hogy fordulat álljon be az Alduna mentén kitört zenebonában.

Nacsovics lemondása. Legutóbb jelentet-tük, hogy Nacsovics bolgár kereskedelmi minisz-ter Bécsből táviratilag beküldte lemondását Szó-fiába. A miniszterelnök szintén táviratilag felszó-lította, hogy térjen vissza Szófiába s beszéljék meg a dolgot a hazaérkező fejedelemmel. Nacso-vics azonban visszatelegrafált, hogy föltétlenül ragaszkodik lemondásához s egyuttal haza is indult. Ugy mondják, hogy Nacsovics a bolgár-román konfliktus dolgában nem értett egyet mi-nisztertársaival s ezért lépett ki a kabinetből. Szófiából most egy hivatalos távirat így adja tudtul a lemondást:

Nacsovics kereskedelmi és földmívelésügyi mi-niszter könnyű szüléts következtében, amelyet Bécsben szenvedett, egy bécsi orvosnádor tanácsára tegnap este Szófiában beadta lemondását.

A khinai háboru.

Budapest, szeptember 19.

A német körirat, mely a békétárgyalások előfeltételéül a bűnösöknek a khinai kormány részéről való kiszolgáltatását jelöli meg, új fordula-tot ad a khinai kérdésnek. A Peking kiürítésére vonatkozó orosz javaslat eltörpül a német javaslat mellett. Az orosz javaslatra nézve nem szükséges a hatalmak egyetértése, mint nem volt szükséges annak idején a krétai kérdés végső stádiumában. Amelyik hatalomnak úgy tetszik, az kivonulhat Pekingből, a melyeknek nem tetszik: ott marad; de ez a kétféle eljárás nem változtat a hatalmak általános egyetértésén. Ellenben a német javaslatnak esetleges el nem fogadása a hatalmak egyetértésének megbomlását jelentené. A hatalmak csakis egyetértésműleg követelhetik Khinától a bűnösök kiszolgáltatását, s amint e tekintetben a kormányok közt eltérés van, vége az egyetértésnek. Ez okból meglehetősen aggodalmas ez a körirat, bármilyen helyes és igazságos is különben. Anglia — mint a londoni sajtó nyilatkozataiból bizonyosra vehetjük — örömmel csatlakozik a német állásponthez; de még az angol sajtóban is nyilvánulnak aggodalmak erre a kérdésre vonatkozólag; így a *Morning Post* el-ismeri bár, hogy a német javaslat logikai szem-pontból megtámadhatatlan; de hozzáteszi, hogy mivel aligha be nem fog bizonyulni, hogy a népjogellenes büntettek kezdeményezői ugyanazok a khinai főemberek, akikből a khinai kor-mány áll: a khinai kormány nem igen lesz hajlandó önönmagát kiszolgáltatni. Ha pedig e khinai kormányt jelenti ki bűnösnek, ebből önként kö-vetkezik a khinai kormány és az európai kormá-nyok közt való háborus állapot, amelynek a vége vagy Khina meghódítása vagy pedig olyan khinai forradalom győzelme lehet, amely forradalom a hatalmak patronátusa alatt állana. Ez pedig szinte lehetetlen helyzet. S mivel a német javaslat elfo-gadása ilyen helyzetet idézhet elő, kétséges, vajjon az összes hatalmak hozzájárulnak-e. Ha meg nem járulnak hozzá, az ismét baj, amint e sorok elején jeleztük. Ez most a khinai kérdés circulus viciosusa.

(A német körirat.)

Bécs, szeptember 19.

A *Pol. Corr.* jelenti Londonból: Bülow távirati köriratát tegnap egyidőben közölték az összes érdekelt kormányokkal. Ugy látszik, a körlevelet nem előzte meg a bizalmas véleményesere a berlini és a többi kabinetek közt.

Berlin, szeptember 19

Az itteni politikai körök nézete szerint vilá-gos, hogy Bülow legújabb körlevele *vezetése fordulópontot jelent*. Ha a hatalmak elfogadják a német indítványt, akkor a khinai kormányra az a nehéz feladat vár, hogy *Tuán* herceget, *Jung Lut*, *Tung Fu Sziángot* többekkel együtt a hatalmaknak kiszolgáltatassa. Hogy ha a khinai kormány visszatartja ezt a követelést, ami valószínű, akkor *elkerülhetlen lesz a hadműveletek nyomatékos folytatása és a Peking kiürítésre vonatkozó orosz javaslat egészen tárgytalanná válnék.* A német körlevél a khinai kérdés súlypontját új térre teszi

át s így a *Li-Hung-Csanggal* és *Csing* herceggel való tárgyalás már megkezdése előtt megakad. Magától értetődik, hogy a kabinetek alaposan tá-mogadják a bűnösök példás megbüntetésének kö-vetelését, de azt is tudják, hogy a kiszol-gáltatásuk kérdésében nagy nehézségek fognak támadni.

Köln, szeptember 19.

A *Köl. Ztg.*-nak jelenti Berlinből: A német kor-mány nagy mérséklettel, de világosan képviseli a kör-leveleiben kifejtett álláspontot. A hatalmak nem bizhat-ják a khinai kormányra a bűnösök megbüntetését, mert nem tűrhetik, hogy az igazságszolgáltatás nagy műve aljas komédiává alacsonyítassék le. A hatalmak által összeállított törvényszék feladata lesz, hogy az ártatlansokat a bűnösöktől megkülönböztesse s hogy az utóbbiakra a megérdemelt büntetést kiszabja.

London, szeptember 19.

Az angol lapok nagyon helyeslően nyilatko-znak a német körlevélről s azt írják, hogy Német-ország kitalálta Anglia intencióját. A *Times* gra-tulál Vilmos császár iniciatívájához, amely nagy nemzethez méltó s amelyhez *remélhetőleg vala-mennyi hatalom ösztönre hozzá fog járulni.* A többi lapok a bűnösök közé sorolják az *özevgy császárnét, Tuán* herceget, *Jung Lu* tábornokot és a sanzii kormányzót.

A *Daily Telegraph* azt a meggyőződését fe-jezi ki, hogy a német javaslatot *Anglia és a ha-talmak többsége el fogja fogadni.* A javaslat vissza-utasítása némi gyanut keltené az iránt, hogy az illető hatalomnak saját külön céljai vannak. Sze-renesére alapos az a föltevés, hogy *Anglia és Né-metország kormányai teljes egyetértésben vannak.*

Berlin, szeptember 19.

Gróf Bülow nyilatkozatát a külügyi hivatalhoz közelálló lapok a következők inspirált kommentárral kísérik:

— Németország nem fogja követelni azt, hogy Khinában tömeges akasztásokra kerüljön a sor, vagyis, hogy a khinai kormány mindazo-kat, kik a boxer-támadásban résztvettek, önmaga kutasa ki és azután saját hatáskörében vé-geztesse ki. 1860-ban is azt csinálta a khinai kormány, hogy a notórius gonosztervők helyett teljesen ártatlan embereket végeztet ki. Ezt *akarja Németország elkerülni a mostani béke-kötésnél.* Németország azt kívánja, hogy a khinai lázadásnak előidézői megkapják méltó büntetésüket. *Németország lemond arról, hogy az özevgy khinai császárnét kiszolgáltatassék neki.* A német külügyi kormány azt hiszi, hogy az *idegenek elleni mozgalom vezetőit* a hatalmak khinai képviselői elegendő bizonyossággal meg fogják nevezhetni, mert a külföldi követse-gek ostroma idején bizonyára elég alkalmuk volt arra, hogy a követések támadóit sze-mélyesen megismerjék.

Berlin, szeptember 19.

A khinai nagykövetség a külügyi kormány-nyal tudatja, hogy a khinai kormány készen nyilatkozik *Berlinbe külön követet küldeni, a végből, hogy ez a német kormánynak mély sajnálkozását fejezze ki Ketteler meggyilkolása miatt.*

A német külügyi hivatal erre azt felelte, hogy az az idő, amelyben Németország kormá-nya ilyen külön követet fogadhatna, *még nem ér-kezett el.*

Berlin, szeptember 19.

Politikai körökben biztosra veszik, hogy gróf Bülow jegyzékét a bécsi, a római, sőt a lon-doni kormányok is helyeselni fogják. Illetékes helyen a jegyzék elküldése előtt ebben a kérdés-ben tanácskozás volt a hatalmak képviselőivel s elvi ellenmondás egy részről sem hallatszott.

A német kormány nem fog ahhoz ragaszkodni, hogy a *főcinkosokat egytől-egyig, még az özevgy császárnét is* kiszolgáltatassák, de azt határo-zottan követelni fogja, hogy a hatalmak példás büntetést csikarjanak ki.

A német kormányt erre a lépésére főként *Li-Hung-Csangnak* kétszínű viselkedése készítette. Li-Hung-Csang ugyanis főcinkosokul olyan magas-állású mandarinokat nevezett meg, *akiket eddigél nem is ismertek* s így alapos a gyanu, hogy *Khina ki akarja játszani a hatalmakat.*

Köln, szeptember 19.

Berlinből táviratozzák a *Kölnische Zeitung-nak*: A hatalmak még nem válaszoltak a teg-

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 perenyire Payerbachtól. Reichenau. Tulajdnos: Dr. Konrad. Gyönyörű, napos, szélőtől óvott fekvésben, 600 m. mag. a tenger színe felett. Teljes vizgyógyász. — Intézet gyógytorna számára. — Összes diéta-kurák. — Legnagyobb kényelem. — Rendkívül enyhe őszi klíma. — Világítás. — Egész éven át nyitva. — Edlachi városközi telefon 2. sz. Prospektussal és értesítéssel szolgál az igazgatóság.

napelött átadott jegyzékre. *Biztos kildetés van rá, hogy a hatalmak nem fognak kitérni a német jegyzékben kifejtett feltételek elől, mert nagy jóakarattal fogadták a jegyzéket.*

Li-Hung-Csang azt mondotta, hogy az európai sajtó olyanokat emleget bűnösök gyanánt, akiknek a zavargásokban semmi részök sem volt, *egyikül ő ismeri a valódi bűnösöket, de nem fogja őket megnevezni, nehogy a hatalmak bosszuját helyes nyomokra terelje.*

(A békétárgyalások.)

London, szeptember 19.

A *Daily Express*nek jelentik Sanghaiból: Hivatalos helyről tudom, hogy *Li-Hung-Csang* elutazása előtt *Salisbury*től táviratot kapott, melyben az angol kormány a további békétárgyalások előfeltételül *Kvang-Szu* császár visszatérését jelzi. *Salisbury* táviratában még azt is mondja, hogy a szövetséges hatalmak legfőbb kívánsága *Khinat* szétlalanul fenntartani, ami azonban csakis úgy lehetséges, ha a császár visszatér *Pekingbe*.

(A kiűrités kérdése.)

Briszsel, szeptember 19.

Kormánykörökben beszélnek, hogy a harmaszo-
szövetség hatalmai megegyeztek Orosz-, Francia-, Angolországgal és Amerikával, hogy *Pekinget* kiűritik, de a béke megkötéséig *Tiencint* okkupálják.

A belga kormány a kínai kérdéssről kétkönyvet készít.

A délafrikai háború.

Budapest, szeptember 19.

Ha *Krüger* eltávozott is honából, *Transvaal*-ban tovább folyik a háború s maguk az angolok jelentik, hogy *Kaapmuiden* és *Hectorsspruit* között rendszeres csata folyt, ami bizony azt jelenti, hogy az angolok ismét kudarcot vallottak. De bármilyen vitézül harcolnak még most is a boerok, újabb nagy nemzeti csapás érte őket, amelyet alig heverhetnek ki. Megerősítik ma a hős *De Wet* tábornok halálát, aki annyi súlyos vereséget okozott az angoloknak és ismételten verte el a port *Gataere* tábornokon. *Potschefstroom*nál szíven találta egy ellenséges golyó s azonnal megölte. *De Wet* hősiessen, híven küzdötté végig hazája harcait. Három fia elesett az ütközetekben, feleségét megölte a bánat, hajléka lángok martaléka lón, hazája elveszett, — mit keresett volna hát ő még ezen a világon? Az a potschefstroomi golyó jól talált.

Hága, szeptember 19.

Krüger elnök ideérkezését október derekára várják.

Prétória, szeptember 19.

Pole Carew tábornok elfoglalta *Kapmuiden* s birtokába vett ötvenhat lokomotívot és sok vasúti kocsit.

Laurenço-Marquez, szeptember 19.

Ma egy boer egészségügyi vonat érkezett ide husz sebesült boerral és négy angollal. Ötszáz boer menekülő éjjel ideérkezett.

London, szeptember 19.

A *Daily Telegraph* jelenti *Laurenço-Marquez*-ből tegnapi: *Kapmuiden* és *Hektorsspruit* közt rendes csata volt. A boerok vesztesége súlyos. *Laurenço-Marquez* a boerok elárastják. A holland egészségügyi csapat *Konstantinápolyból* ideérkezett s visszatér Európába. A határon a boerok csatárai megölték egy portugált. Egy portugál úteg tegnap a határra ment, de a 63. kilométer-nél a kafferek megtámadták; az ütközet még folyik.

Hága, szeptember 19.

A *laurenço-marquezi* német-alföldi konzul távirata jelenti: *Krüger* elnök elfogadta a német-alföldi kormány ajánlatát, hogy egy hadihajón szállítja őt Hollandiába.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

HIREK.

A második Andrassy-ut.

Husz esztendővel ezelőtt megálltam a Sugár-ut elején. Valami csuf, sárga földszintes bazár nyúlt el ottan s az egész bazár tele volt gyors-elárusítókkal. Az egyik kiordította:

— Itt van uraim egy notesz. De nem, ez több, mint notesz. Adósságitó gép ez. Ha egyszer nagyon felszaporodik az adósságuk s nem bírják tovább, írják az adósságukat ebbe a noteszbe, tépjék ki a teleirt lapot, dobják el s már nem lesz adósságuk. Én is így teszek, azért adhatom a portékámat olyan olcsón. Tessék, uraim, tessék...

Hat lépéssel odább otromba fakerítés takarta el a közműveseket, akik valami hatalmas palota falait emelték, mert már épült a későbbi Sugár-ut. De milyen formátlan, csunya, piszkos és lármás volt még! Kész palota alig volt, az Opera még gondolatban sem egzisztált, rongyos viskók és rongyos népek látszottak végesvéig s a frissen szélesített ut alig különbözött a kis mellékutaktól, melyek beléje torkollottak. A Laudon-utca körülbelül szebb is volt a Sugár-utnál, mert ha bűzös, sötét, csunya is volt, de legalább rendes házsorokat látott benne az ember. De a Sugár-uton még a levegő is piszkos volt, fehéren felhőzött benne a mészpor. Nem állt meg ott jól öltözött ember, csak gyerek kergetőzött nagyon sok s ha csapatosan verődtek oda a gyorselárusító bódéja elé, ez néha rájuk kiáltott:

— Takarodjatok! Én is sietek, mert nem sokára takarodnom kell innen! Jönnek a nagy házak.

Hogy az efajta szóváltás akkor ékes németességgel ment, azt valahogy ki ne felejtsem a rajból. S ma bizony nem sokan emlékeznek már arra az időre, mikor a büszke Andrassy-ut piszkos is volt, csunya is volt, névtelen is volt, mindenképpen csak kerülni való volt. Husz esztendőnek kellett csak leperegni s nincs már ennek a fővárosnak nagyobb szépsége az Andrassy-utnál. Az a főváros virágos kertje: a virágok sétálnak benne, sőt már egy kicsit a gyom is fölveri. De azért legszebb látványosság nekünk is, meg az idegeneknek is, akik Budapestre látogatnak. Ha most arra visz az utam — az Andrassy-uton érzem legjobban, hogy öregedem. Vigye a macska! Hiszen akkor ismertem, mikor még nem dicsékedett vele az ember, hogy azon a tájékon lakik...

Ugy eszembe jut a régi Sugár-ut képe, mikor hallom ma, hogy az Erzsébetváros egy ideát ad a fővárosnak s cserébe egy — második Andrassy-utát kér a fővárostól. Azt szeretné, hogy a mai Dob-utca földhasználásával hatalmas ut nyíljon, mely egyenes vonalban a városligetbe vezet. Az Erzsébetváros pár okos argumentummal támogatja az ideáját, de nekem az tetszik legjobban, hogy levegőt kér. Levegőt! — az kell a népnek s nagyfejük idáig éppen csak levegőt nem kértek sohasem. Igen, bontsák le azt az otromba keskeny utcát, melyből a nagy házak és a kis emberek már régen kiszorították a levegőt! Hagyják beáramlani a friss levegőt s hogy ráadásul még egy fölséges utat is nyer a főváros: az legyen az ő haszna. A nagy urak majd ott lakhatnak, a kis emberek azonban levegőzni mehetnek oda s az nagyon jó lesz, mert az Andrassy-uton idestova el se férünk már.

Az erzsébetvárosiak ideája elem hozta a régi Sugár-ut képét. De én már az új Andrassy-utát szeretném látni, a másodikat...

Iksz.

Budapest, szeptember 19.

— Személyi hírek. *Vadnay* Andor, *Csongrád* vármegye főispánja, székelyéről Budapestre érkezett. — Gróf *Szécsen* Miklós külügyi első osztályfőnök Párisba utazott.

— A király köszönete. *Lajos Győző* főherceg védnökhelyettes a Magyar Vörös Kereszt Egyesület központi igazgatóságához a következő leiratot küldte:

Teljes megelégedésemre szolgál az egyleti igazgatóságunk tudomására hozhatni, hogy ő császári és apostoli királyi felsége, az általam átnyújtott és a magyar szent korona orszárai Vörös Kereszt Egylete által 6 fősége hetvenedik születés-ünnepélye alkalmából legmélyebb tisztelettel felterjesztett hódoló feliratot szívesen elfogadni és engemet megbizni kegyeskedett, hogy az abban kifejezésre jutott szerencsekívánatokért s hűség és lojalitási megnyilatkozásokért a Magyar Vörös Kereszt tagjainak 6 fősége legmagasabb köszönetét tolmácsoljam. Abbázia, 1900. szeptember hó 13-án. *Lajos főherceg.*

— Ottó főherceg Drezdában. Drezdából táviratozzák, hogy Ottó főherceg, aki *Ferenc József* királyt fogja képviselni *Albert* szász herceg temetésén, ma reggel odaérkezett. A pályaudvaron *Frigyes Agost* herceg fogadta, osztrák-magyar gyalogezredének egyenruhájában. Ottó főherceg a szász gárdalovások egyenruháját öltötte föl. Kisérétében van báró *Dlahovesky* főudvarmester. Fogadására megjelentek még a hadügyminiszter, az osztrák-magyar követség tagjai és több tábornok. A herceg megsejmelte a diszszázadot. A zenészek nem játszottak. Ottó főherceg ma délelőtt meglátogatta *Pilnitz*ben a szász királyi párt.

— Kossuth Lajos szobra Szegeden. Szeged város törvényhatóságának mai közgyűlése elhatározta, hogy *Kossuth* Lajosnak a társadalmi uton begyűlt töke felhasználásával szobrot emeltet. Erre a célra már a jövő évi költségvetésben első részletül 10.000 koronát irányoz elő.

— Az olasz királyi pár utazása. Rómából táviratozzák: *Viktor Emánuel* király elhatározta, hogy mihelyt a parlamenti ülésszak megkezdődik, Rómába megy és az egész telet ott tölti, hogy behatóan foglalkozhassék a politikai és parlamentáris munkálatokkal. A királyi pár tavasszal körutra indul az országban és ennek befejezése után a külföldi udvarokat fogja meglátogatni.

— Nyolc kosár. Ennyit adott eddig *Vilma*, a hollandusok szép fiatal királynője. Abból az alkalomból, hogy megint megecáfolták házasságának hírét, nem lesz érdektelen közölni azoknak az előkelő uraknak a névsorát, akiket eddig a kis *Vilma* kikoszorozott. Ime:

1. Wied Vilmos herceg.
2. Bernát szász-weimári herceg.
3. Miklós görög herceg.
4. Harold dán herceg.
5. Teek Sándor herceg.
6. Frigyes Henrik porosz herceg.
7. Adolf Bernát schaumburg-lippe herceg.
8. Miksa bádeni herceg.

A hollandusok, úgy látszik, nem akarják, hogy *Vilma* férjhezmenjen...

— A cár otthon marad. *Pétervárról* táviratozzák, hogy a *Petersburgskaja Gazetta* hivatalos lap jelentése szerint a cár az idén nem hagyja el Oroszországot, sőt még kopenhágai utjáról is letejt. A cár családjával együtt szeptember végén hagyja el *Spalát* és a *Krimbe* megy, ahol november közepéig fog tartózkodni. A livadi kastélyban gróf *Lambdordff* külügyminiszternek és a többi minisztereknek külön lakosztályokat rendeznek be arra az esetre, ha tekintettel a politikai helyzetre, hosszabb ideig kellene nekik ott tartózkodniuk.

— Draga királyné születésnapja. Hétfőn lesz *Draga* királyné születésnapja. Belgrádban és a vidéken nagyban készülődnek az ünnepségekre. A miniszterek reggel a város házára mennek, a belgrádi helyőrség tisztjeit pedig *Semendriába* rendelték. A király teljes annyesztét fog adni azoknak, akiknek a Milán ellen elkövetett merényletben résük volt.

— Lueger nem megy Párisba. *Lueger* ur nem megy Párisba, mert visszasiáltak a neki küldött meghívót. *Parisban* banketteznie kellett volna *Lueger* urnak, még pedig a nacionalista-párt kokárdájával a mellén, amely párt tudvalevőleg, ugyanolyan erkölcsi színvonalon áll, mint *Bécs* főpolgármestere. Nagyszerű nacionalista tüntetésre készülődött ez a tábor s kitűnően földhasználhatták volna *Lueger* ur kipróbált torkát antisemita zajongásra. Ezért hívták meg oda *Lueger* urat. Csak hogy a francia kormány nesztét vette a készülő tüntetésnek és egyszerűen beültette a bankettet. Ezért szívták aztán vissza a *Lueger* ur meghívását. E a története a *Lueger* ur abbamaradt párisi utjának.

— Kossuth Lajos születése napja. A főváros függetlenségi polgárai ma este nagy lakomával ünnepelték a *Kossuth* Lajos születése napját. A Két korona szálló feldisznított éttermében vagy négyszázan jelentek meg, köztük sok nő is. *Barabás* Béla nagy hatással dicsőítette *Kossuth* Lajos emléket, *Pichler* Győző az ifjúságot buzdította a függetlenségi eszmékre. Beszéltek még gróf *Kreith* Béla, *Krivácsy* József, *Gara* József, *Seffer* László, *Taksonyi* József, *Schweighoffer* Ferenc stb.

— **Császka György kinttétése.** A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Személyem körüli magyar miniszterem elölterjesztése folytán Császka György kalocsai érseknek, az egyház és a közigyék terén kifejtett kiváló tevékenysége elismerésül Lipót-rendem nagykeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Jáslóban, 1900. évi szeptember hó 12-én.
FERENC JÓZSEF s. k.

Gróf Széchenyi Gyula s. k.

A kalocsai érsek e hó 21-ikén üli meg áldozó papságának ötvenéves jubileumát és ugyanazon nap délelőtti 10 órakor tartja meg aranymiséjét a kalocsai székesegyházban. Császka György kalocsai érsek tizenhét évig székesi püspök volt és ezen a nemzetiségi vidéken kifejtett közhasznú és hazaflás működésének elismerése gyanánt ezeltől tizenkét évvel ő felségétől az elsőosztályú vaskorona-rendet, ezt megelőzőleg pedig a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot kapta. Közel tíz éve, hogy Császka György elfoglalta Haynald Lajos örökségét, a kalocsai érseki széket. Ettől fogva Kalocsán folytatta zajtalan, de annál sikeresebb munkálkodását az egyház és a közigyék terén azzal a példás kötelességérzettel, a legsúlyosabb körülmények között azzal a türelemmel és bámulatos kitartással, amely erények Kalocsa főpásztorát egyaránt ékesítik.

E hó 20-án a várost föllobogózzák. Este egy óráig szólnak a templomok harangjai. Az érseki helynök elrendelte, hogy szeptember 20-án este az egész főegyházmegyében az összes templomokban fölörrág haragozzanak. Ezte a várost kivilágítják és táklás-zene megy az érseki palotához.

Szeptember 21-én, reggel 9 órakor tartja meg az érsek aranymiséjét, melyen megjelennek a bíró-ságok, megyei és városi hatóságok, vidéki küldöttségek képviselői. A templom körül diszruhás tüztőlők tartják fenn a rendet. Míse után ünnepi prédikáció lesz. A templomi szertartás után a kalocsai főkap-talan, a központi és vidéki papság tiszteleg az érsek-nél. Ezután az érsek a kalocsai katolikus intézetek és egyletek tiszteleg-küldöttségeit fogadja. Délben bñjtös díszbéd lesz, mert péntek lévén, kántorbñjt nap van. A bñjt miatt más ünnepség nem lesz e napon.

Szeptember 22-én délelőtti fogadja az érsek Ka-locsa város küldöttségét, a helybeli hatóságok, hivata-lok és társulatok képviselőit. Délben díszbéd lesz.

Szeptember 23-án a kalocsai főegyletek küldöt-tsegei járulnak az érsek elé, szeptember 24-én pedig Újvidék, Baja, Zombor, Szabadka, Bécs-Bodrogmegye üdvözlő küldöttségei érkeznek az érsekhez báró Voj-nits és Schmausz Endre főispánok vezetése alatt. Dél-ben szakterítéki lakoma lesz. Az érseki főgimnázium és internátus, valamint az apácázárda növendékei és a többi katolikus intézetek díszelőadásokat rendeznek az érsek tiszteletére.

— **Taaffe Lujza grófnő és dr. Feldmann Jakab — jegyesek.** Dr. Feldmann Jakab kassai orvos nyáron Karlsbadban rendel s a sok paciense között egy szép, fiatal leány is akadt, Taaffe Lujza grófnő, Taaffenak, a volt osztrák miniszterelnök-nek a leánya. A szép, igazán férfias megjelenésű orvos és a grófnő között a szezon alatt hallgatag barátság fejlődött ki. Szívesen találkoztak, keresték az egymás társaságát s a barátságból kölcsönös szerelm fejlődött ki. Az orvos persze nem árulta el a maga érzéseit egy szóval se. Szédítőnek ta-lálta maga és a szép gróflány között az űrt, annál is inkább, mert nemcsak polgári szármá-zású, hanem zsidó is. Ez a vallás pedig Bécsben nem tartozik a legrokonszenvesebbek közé. Mind-össze azzal mutatta ki különös érdeklődését a grófnő iránt, hogy minden reggel virágot küldött neki. Végre is elmúlt a szezon s közeledett az elválás. Erre a grófnő gondolt merészt és nagyot s megírta a trónörökös feleségének, Hohenberg hercegnőnek, hogy szerelmes egy zsidó orvosba és a felesége is szeretne lenni. Mit tegyen? A hercegnő azt felelte, hogy ne törődjék semmi egyébbel, csak a szívével — s ime ugy esett meg az, hogy ennek a hírnek az a címe, amit fölébe írtunk.

— **Az új angol nagykövet a királynál.** Mint egy bécsi táviratunk jelenti, ő felsége ma délután Lun-kei új angol nagykövetet a szokásos szertartások közt ünnepies kihallgatáson fogadta és átvette megbízó levelét. A kihallgatás után a nagykövet bemutatta a nagykövetség személyzetét.

— **Öngyilkos turista.** Brinnből jelenti a kö-vetkező különös esetet: Tegnap este egy ismeretlen, 20 évesnek látszó ember a turisták szemeláttára le-ugrott a Matscha szakadékába. Az öngyilkost eddig nem agnoszkálták.

— **Menjünk vissza Ázsiába.** A balázsfalvi *Univers*-szálló vendéglőse egy kis jó muzsikával akart kedveskedni a vendégeinek s cigányt hozat-tak Kolozsvárról. Meg is telt a vendéglő szépen, sok szép oláh asszony és lány is elment muzsi-kát hallgatni s a cigány, Balogh Janesi, ki is telt magáért. Játszott oláh nótát, valcert, polkát, operettet, operát s magyar nótát is. Itt-ott persze püssztek, de nagyobb skandalum nem történt mindaddig, míg két kolozsvári oláh jogásznak a fejébe nem szállott a bor. Az egyik *Csathó Aurél*, a másik *Kirilla Gyula*. Mikor újra magyar nótába fogott a cigány, ez a két ur megrohanta a ban-dát s megakadályozta a zenét. Ez persze nem ment simán. Alaposan elmondták a véleményüket rólunk magyarokról s Kirilla azt is tanácsolta, hogy menjünk vissza Ázsiába. A cigány végre is elmentekült, az ajtóból azonban visszakibált, hogy ez Magyarország és itt a magyar az ur, szóval a helyetthez illő ügyességgel megmagyarázta azo-kat a passzusokat, amelyek a közjog és a von-dégjog szempontjából is némileg kifogásolják azt, ha valakinek, akit koncertezni hívtak — lábához verik a hegedűt. A jeles ifjak erre székekkel fel-gegyverkezve rohantak utánuk s a vasúti üldöz-ték őket, a mire aztán fölkapnak a hangászok és hazamentek Kolozsvárra. Mi pedig menjünk vissza Ázsiába. Ne feledkezzünk meg a nyereg alá a husról, hogy stilszerű legyen az utazás. — Csakhogy aztán elvisszük az egyetemet is, és a balázsfalvi jogászokból ki nevel akkor pró-kátort...

— **A Kisfaludy-társaság kegyeleto.** A kerespi-uti temetőben a hatósági szabályrendelet értelmében fölösásra kerülő sírok között van a *Kisfaludy Károly* is, akinek nevét viseli a Kisfaludy-társaság. A társa-ság, amely csak a minap restauráltatta ezerharsszáz forintnyi költséggel a költőnek a Nemzeti Múzeum kertjében levő szobrát, gondoskodni kíván a költő hamvainak megőrzéséről is. *Beöthy Zoltán* miniszteri tanácsos, a Kisfaludy-társaság elnöke, ma már átiratot intézett ez ügyben a főváros tanácsához. Különben a költő hamvainak méltó elhelyezésével a Kisfaludy-társaság legközelebbi ülése foglalkozik.

— **Az új huszkoronás bankjegy.** Az Osztrák-Magyar Bank szíveségéből alkalmunk volt ma megtekintetni az új huszkoronás bank-jegy egy példányát. E legújabb papírpénz finá-nektikai feladatáról és szövegéről már megemlé-kezett a *Budapesti Napló*. Megírtuk akkor, hogy az új bankó szükséges és jó, ebben a rovatban csak arról szólhatunk, vajjon szép-e, művészi-e egy-uttal. S itt mindjárt eszünkbe jut, hogy Francia-országban Paul *Baudry* kérték fel annak idején a francia bankpénz művészi megrajzolására, az érepenz érméjét pedig nem isebb művész ter-vezte mint *Choplain*. Egy tekintetű vetve az új huszkoronás bankóra, rögtön tisztában vagyunk azzal, hogy ehhez a munkához a művészetnek csöpp köze sincsen. Csak ugy illatozik róla a régibb osztrák konvencionális *stempelschneiderei*. Elégé elfogadhatóan van megrajzolva a bankó mindkét lapján látható amoret, bár megsoványo-dott egy kevésé és sokat vesztett gyermekies-ségéből. Ez a gyermekifjú babérágot nyújt az egyik oldalon Hungáriának, a másikon Ausztriának. A két országot egy-egy női fej jel-kepezi. Ezek azonban sem nem jellemzők, sem nem szépek. Ausztria feje hideg, merev, élettelen, mintha egy kezdő szobrász faragta volna ször-nyen kemény kőből. Hungaria feje csöppet sem jellemző, inkább keleties típus. A keretek s az ornamentika olyasforma, mint amilyeneket vidéki rajztanárak használnak egy-egy diszoklevél készí-tésénél, a hatvanas évekből fennmaradt mintala-pok nyomán. Ezzel a szemponttal ugyan keveset fog törődni a közönség, mert hisz a fő az, hogy bőven jussan a bankból. Nekünk azonban nem mindegy, szép-e, művészi-e a bankó, vagy sem. A franciák nagyon jól tudják, miért fordulnak bankócsinálás esetében a legelső művészekhez. Mi pedig tudjuk, hogy etikai érték rejlik a fran-ciák ez okos eljárásában. És ünnepiesen felkér-jük az Osztrák-Magyar Bankot, hogy a legköze-lebbi új bankótípus megalkotásánál forduljon bi-zalommal elsőrangú művészekhez. A banknak erre bizonyára telik és meg vagyunk győződve róla, hogy a jóakarát sem fog hiányzani.

— **Protestánsok gyűlése Pozsonyban.** Pozsonyból jelentik, hogy a magyar protestáns irodalmi társaság ma tartotta ott idei vándorgyűlését. A tagok reggeli kilenc órakor gyűltek egybe az evangélikus templom-ban, ahol dr. *Bartók György* erdélyi püspök tartott istentiszteletet. Az istentisztelet után a társaság az iskolai ifjúság sorfala között az új liceumba vonult, hol a fényesen díszített torateremben ment végbe a nagygyűlés. Az elnöki széket *Gyurácz Ferenc* püspök és *Hegedűs Sándor* kereskedelmi miniszter foglalták

el. A megnyitó-beszédet *Gyurácz* püspök mondta, kinek nagy figyelemmel hallgatóit szavaira *Baltik Frigyes* és *Günther N. W.* pozsonyi felügyelő üdvö-zőlték *Hegedűst*. A miniszter feleletében reflektált a szónokok által felhozottakra, de láthatóan került min-den politikai nyilatkozatot. A diszgyűlés további folya-mán *Ritók Zsigmond* és *Markusovszky Sámuel* tartot-tak irodalmi becsű felolvasásokat. Délután 2 órakor lelkes hangulatu lakoma volt, melyben *Hegedűs Sán-dor* és a megjelent püspököket ünnepelelték.

— **Kartell a főváros ellen.** Minden tisz-tességes — és nem tisztességes — verseny meg-ülő betűjével, a kartellel meggyűlt a baja a fő-városnak is. Régóta tapasztalják tudniillik, hogy a versenytárgyalások, amelyeket a főváros hirdet, silány eredménnyel végződnek. A beadott aján-latok alig különböznek egymástól valamieskét ár tekintetében és ez nem azért van így, mintha esupa olyan szolid céggel lenne a fővárosnak dolga, amely körülbelül egy kules szerint számítja ki a maga tisztességes hasznát, hanem mert a vállalkozók között valami titkos megállapodás áll fenn, ami lehetetlenné teszi a versenyt. Eddig csak sejtettük ezt, most azonban minden kétséget kizárólag rájöttek arra, hogy egy csomó szolidnak ismert cég kartellre lépett a főváros ellenében s hogy közös megállapodással, mesterségesen verik föl az árakat olyan magasra, hogy uzsora haszon-nal végzik csak el a főváros munkáit. A köz-ponti városházát folytatólágon átalakítják a hivatalok befogadására s erre a munkára ir-tak ki árlejtést. Külön írták ki a pályázatot az ács, cserépfedő és bádogos munkákra s való-sággal megdöbbentő volt az eredmény. Az ajánlatok mindenütt többet kértek a munkáért az egység-áraknál, holott ezek az árak — éppen a sok pa-nasz miatt — már éppen elég magasra vannak megszabva. Egy ajánlat azonban akadt a bádogos munkákra, amely *harmincöt* százalékat enged az egységárakból. A bizottság, mely az ajánlatok lepeeselt borítékait felbontotta, kijelentette, hogy ezuttal nem hoz határozatot. Megvizsgálták aztán az ajánlatokat s kiderült, hogy — az egynek kivételével — valamennyi egy kézírás, egy stílus s egymástól csak az aláírás és a pecsét különbözteti meg az ivatek. Azután a munkára új pályázatot hirdettek az első résztvevő vállalkozók kizárásával. Illetőleg felszólították néhány olyan céget, amely fölül áll minden gyanun, hogy adja-nak be ajánlatot a munkára. Ezen a pályázaton, ami pedig nem is volt igazán nyilvános, kiderült, hogy az egységárak nem olyan alacsonyok, hogy csak azok fölött lehetne alkudozni, mert az új ajánlattevők egyike selepste át azokat s a főváros ebben az egy versenytárgyalásban több mint tizen-egyezer koronát takarított meg azzal, hogy nem a kartellbe állott vállalkozókkal végezteti a munkát. A komplett földériteése azonban kissé későn történt meg, mert egy csomó vállalatban alaposan kifosztotta már a fővárost a kartell.

— **A német északarkti expedíció.** *Tromsøe* ma egy gőzös érkezett, amely azt közli, hogy a *Baundahl* főhadnagy vezetése alatt álló *Matador* német észak-sarki expedíciós hajóval e hó 6-án 76 fok 52' északi szélesség és 13 fok 3' keleti hosszúság alatt a Spitz-bergárktól nyugatra találozott. A *Matador* hajón min-den jól van. Az utazás eddig kedvező volt. A hajó magával vitte a *Matador* postáját.

— **A monzai versenypálya.** Milanóból telegrafálják, hogy Viktor Emanuel király tegnap a monzai tornegyesülettel 15.480 líráért megvette azt a versenypályát, amelynek felavatásánál apját meggyilkolták. A király ezenkívül megvásárolta a felavatásnál szerepelt lampionokat, girlandokat és tribünöket, mindössze kétezer líráért. Monza városa felajánlotta a királynak azt a helyet, ahol Um-berió megölték, hogy kápolnát építtessen oda. A király visszaautasította az ajánlatot.

— **Kocsisok sztrájkja.** Rómában ma a bérko-esisok megkezdtek a sztrájkot. Fura oka van ennek a sztrájknak. Megtörtént ugyanis, hogy a városi tramway-társaság a temérdek zárándok-seregbe való tekintettel sokkal több kocsit bocsátott forgalomba és késő estig járta azokat. Ezt a bérkocsisok magukra nézve sérelmeseknek tartják és ma reggel valamen-nyien odahaza maradtak. A bérkocsistállomásokon ma egyetlenegy kocsi sem volt.

— **Iskolatársak negyvenéves találkozósa.** A következő sorok közlésére kérnek minket: Ez uton is felkérjük mindazon iskolatársainkat, kik az 1860-ik évben a marosvásárhelyi ev. ref. kollégiumban éret-tsegi vizsgát tettek, vagy osztályunkba járva, túllünk elszakadtak, hogy f. é. szeptember 24-én délelőtti 9 óra-kor a nevezett intézet nagytermében megjelenni szí-veskedjenek. Dr. *Sós Kálmán* budapesti kir. büntető törvényszéki bíró, *Nagy Domokos* kutyai ev. ref. lelkes.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fölöslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében
VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

— **Öt millió korona az inségeseeknek.** Ezer meg ezer család áldja mátlól fogva az osztrák alkotmány 14-ik paragrafusát. Szegény emberek, akiket az árvíz koldussá tett s akik semmi módon sem tudtak magukon önjerejükkel segíteni. Az államnak jut ilyenkor a feladat, hogy letörölje a nyomor véréjétékét a kétségbeesett szenvedők homlokáról. Csak hogy Ausztriában régóta béna az állam keze, a kormányának obstrukciós harckat kellett vívnia, a parlament vad politikai dühében elfeledte, hogy van nép is, amely nyomorog s nem tudott magának öt pernyi időt szakítani a humanus földadat megoldására. Kapóra jött tehát a nyomornak a politikuskoktól annyira gyűlölt 14-ik paragrafus, amely megengedi, hogy a kormány császári rendelettel adja ki a parlament utólagos jóváhagyására reményében. A *Wiener Zeitung* mai száma közli ezt a jótékony császári rendeletet, mely többet ér, mint az osztrák parlament működése tíz év alatt.

— **Toldy főügyész temetése.** Nagy részvét kísérte utolsó útjára Toldy Józsefet, a főváros elhunyt főügyészét. Az Erzsébet-terén lévő gyászházban, ahol a beszentelést tartották, a végtisztességgadásra nagyon sokan jelentek meg, közöttük: Márkus József főpolgármester, Rózsavölgyi Gyula helyettes polgármester, Levegy Sándor, Vajda Ottó és Heinrich Gusztáv miniszteri tanácsosok. Gelléri Szabó János kuriai bíró, Hegedűs Loránt, Heltai Ferenc, Radocza János és György Elek orsz. képviselők, Sárkány József a kir. tábla alelnöke, Follmann Alajos kir. táblai bíró, Hegedűs István egyetemi tanár, Lung György és Vasvári János tanácsosok, Méri János, Wodianer Artur és Mezey Lajos kir. tanácsosok, Feld Zsigmond igazgató, Feleki Béla, Pártos Béla, Heuffel középítési igazgató, Toldy László főlevéltáros és számos fővárosi bizottsági tag és a városi ügyvézi hivatal testületileg. A beszentelést Lollek Lénárd lipótvárosi apátplébános tartotta, aki megható könyörgésben bucsuzott az elhunytól. Az énekhar gyszáda után a koporsót az Entrepriise diszintáján a Fűrdő-után, Károly-körúton és a Kerepesi-úton át vitték ki a kerepesi-úti temetőbe, ahol a főváros által telajánlott diszshelyen örök nyugalomra helyezték.

— **Menelaus utódja.** A jó Menelaus tudvaleg nagy vigan visszahozta kikapós feleségét Trójából s Spartában talán most is vigan élne vele, ha meg nem haltak volna. Ők hát meghaltak, de utódjuk még él a párisi Foubourg Saint Denisben s tetteikkel bizonyította be, hogy a jó Menelaus véréből való. A derék embert Bonhomme-nak hívják, akinek csodaszép felesége szintén rákadt a maga Párisára. A modern Helena megunt, hogy titokban rakja a szarvakat a férje homlokára s egy napon ötvenezzer frankot emelvény el férje szekrényéből, megszökött. Szegény Bonhomme magánkiül volt bánatában s szorgosan kutatta a szökevények útját, míg végre a nyomok Brüsszel felé irányították figyelmét. Bonhomme azonnal elutazott, de hiába kereste a szökevényeket, úgy hogy utóljára ezer frankot kellett egy titkos rendőrnök fizetnie, aki aztán néhány óra alatt fölmutatta Helenát. Menelaus sirt örömeiben, mikor feleségét meglátta, a nyakába borult, bocsánatot kért tőle, hogy zavarja, kifizette a titkos rendőrt díját s a legelső vonattal boldogan tért vissza Helenával Párisba.

— **Köllő Miklós halála.** Köllő Miklósról, az öngyilkossá lett művészről családja a következő gyászjelentést adta ki:

Ij. várdódi Köllő Miklósné, született Hermann Luiza, egy a saját, valamint az elhunyt szülői: idős várdódi Köllő Miklós és neje szül. Borsos Julianna, testvérei: várdódi Köllő Ignác, Rózsa Tamás, Juliska és Terike és az összes rokonok névben is tájadalomtól megtört szívvel jelenti, hogy teleítéletlen jó férje, a legjobb fia, illetve testvér és rokon, *ij. várdódi Köllő Miklós* szobrászművész folyó hó 17-én délután 1 órakor, tevékeny életének 39-ik, boldog házassága 8-ik évében, rövid szenvedés után az Urban elhunyt. A megboldogultnak hiált temetési folyó hó 20-án délután 4 órakor loznak a kerepesi-úti temető halottas házában a rom. kat. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanazon temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miséidőszak az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 21-én reggeli 9 órakor az erzsébetvárosi plébánia templomában fog az egek urának bemutatni. Nyugodjék békében!

Zala György és Teltsch Ede szobrászok ma délelőtt küldöttségileg tisztelgették Rózsavölgyi Gyula alpolgármesternél, kérve őt, hogy Köllő Miklósnak bocsásson át a főváros diszshelyét. A polgármester a kérelmet a holnapi tanácsülés elé terjeszti.

— **Halálozás.** Bethleni Bethlen László gróf nyugalmazott huszárnagy és udvari testőr az éjjel a budai Erzsébet-kórházban meghalt. Az elhunyt öccse volt néhai Bethlen András grófnak, a volt földmívelési miniszternek és Bethlen Pál grófnak, Beszterce-Naszód megye mostani főispánjának. Negyvennyolc évig élt. Temetése szombaton lesz Bethlenben, a gróf család sírkertjében. Budapesten nem lesz a halott körül semmiféle szertartás. A Nemzeti Kaszinó ma reggel kitűzte Bethlen László grófról a gyászlobogót.

Kolozsvárott ma reggel elhunyt *Stojanovic* Milos, a 35. dandár parancsnoka. A boldogult polgári körökben is nagy rokonszenvnek örvendett.

— **Pisztolypárbaj.** Egy nyílttéri közleményből kifolyólag pisztolypárbajt vívtak ma *Latinovics* Ernő és kir. kamarás és dr. farkasházi *Fischer* Zsigmond, a *Magyar Hírlap* szerkesztőségének tagja. A nyílttéri közlemény által, amely *Latinovics* Ernő aláírásával jelent meg, dr. farkasházi *Fischer* sörve érezte magát és *Gáspár* Artur meg dr. *Haberfeld* Marcell segédei által provokáltatta *Latinovics* Ernőt, aki báró *Majthényi* Bélát és *Posztoky* Ivánt bízta meg képviselőivel. A segédek pisztolypárbajban állapodtak meg, 30 lépésről, egy golyóváltással, avansz nélkül. Az enyhe feltételek mellett vívott párbajban, amely a kispesti úton levő katonai lövőházban volt ma délután 5 órakor — véres kimenetele lett. Amint ugyanis farkasházi *Fischer* elsütötte a pisztolyát, *Latinovics* Ernő odaszólt a segédeknek:

— Meg vagyok sebesülve!

A segédek és orvosok hozzárohantak s látták, hogy a golyó a jobb karjába furódott *Latinovics*nak, csontot azonban nem sértett s így a seb szerencsére nem veszedelmes. *Latinovics* karját az orvosok bekötötték s azután a sebesültek lakására szállították. A párbaj után a felek kibékültek.

— **A globe-trotter.** A Városliget platójaira már ráborult a szeptember rozsdája s az *Andrássy*-út kávéházainak „kertjeiben” felcsillognak az első cilinderek. Fenn, a tiszta légír magosában, még kóvályog egy-egy feeske csoport; számuk azonban már egyre fogyóban, ők maguk távozóban. A közelgő szezon parfümös lehellete elküldte első csókjait a főváros palotái közé... Beköszöntött az őszi, a derült, napsütötte őszi, mely a borongós napokat eszálfa ámitással megelőzni szokta. A pályaudvarok felől máhakkal teli gummi-kerekűek hosszú sora rohog az utca kaoszába: véged neked, szép szabadság, édes semmittevésben eltöltött nyár!... És megérkeznek ők is: a fővárosi rendes őszi vendégek, kiket a külföld vándorlái láza úz a világok tájaira: a *globe-trotterek*. Hogy kik ők és honnan jönnek, azt senki sem tudja, de megjelennek, mint a sűrű lomb. És amint megjelentek, belepik az *Andrássy*-út aszfaltját, az orfeum kávéházát; meghallgatják a híres *Tziganok*at, esznek a *Goulashból*; — aztán távoznak ismét s megírják rólunk az 6 lapjaikba ismertetőseiket. Most, hogy a párisi világlátás közelebb hozta Európát az amerikai vándorlók vágykérébe, jó adag jutott nekünk is a *globe-trotter* típusból. Divatba jöttünk, mint a hogyan divatban van Japán a Sada Yakkója révén. A Thomas Cookkal összekötésben álló budapesti szállók névsorában soha nem látott számmal vannak képviselve ez idén a C. T. Scottok, a H. M. Webbek londoni, newyorki és ehikagói névjegyei. Ott látni őket az alkonyati órák pompába borult sétáterein, amint kedves lenézéssel fürkészik a „tipikus” csoportokat s a gyorsfénykép-géppel megörökítik azokat a *Magazineok* és *Tit-Bitsek* lapjai számára. Ismerik ők Budapestet jobban, mint a budapesti maga; nem kell nekik sem idegenvezető, sem a fővárosi tanács bizottsága által kiadott budapesti tájékoztató: meglátnak ott mindent, ahogyan látni kívánják, — a *Goulash*ot, a *Tzigit*et és a *Gattiát*...

Ezeket a látottakat bizonyítják azok a kedves apró cikkeik, melyek a távol külföld képes lapjaiban megjelennek rólunk s amelyek mind azt mondják, mennyire kedves nép az a magyar, ahol a *Goulash* terem, ahol a *Tziganok* élnek és az emberek egy-egy élesre fent *Gattiáknal* beverik egymás fejét a nagy magyar prairieken...

— **A kronométer telefon.** A berliniek nagyban kérkednek új telefon készülékükkel, amely most már nem csak arra való, hogy beszéljenek rajta, hanem naponként egyszer a központból a pontos zónaidőt is jelzi. A telefon igazgatóság eme új intézkedésével sokat foglalkoznak most a berlini lapok s üdvözlők a hasznos és praktikus újítást. Kevesen tudják a magyar vidéki városokban hogy Budapesten ezt a szolgálatot már régen megteszi egy telefon újság, a *Telefon Hírmondó*, amely nem is kér évenként tíz márkával többet az előfizetőktől, hanem előfizetőinek ingyen és napjában háromszor is bejelenti a pontos zónaidőt. A különbség csak az, hogy a németek jobban fölhasználják a praktikus újításokat, mint mi, akik hamarosan elfeledjük a legjobb intézkedéseket is s csak akkor bálunk nagyot, mikor azt látjuk, hogy a külföld utánunk csinál olyant, ami régi keletű már idehaza.

— **Jubiläum a felső leányiskolában.** A budapesti állami felső leányiskola tanarai és növendékei szép ünnepélyt rendeztek ma *Décsy* Janka tanárnő tiszteletére, aki most töltötte be szolgálatának huszonötödik évét. Az ünnepi beszédet *Suppán* Vilmos királyi tanácsos, igazgató mondotta, aki meleg szavakkal méltatta a jublums kiváló érdemeit és átnyújtotta *Wlassics* Gyula közoktatásiügyi miniszter elismerő levelét, melyet a miniszter az ünnepelhez intézett. Majd az igazgató átnyújtotta a tanári kar szép emléktábláját. A növendékek névben *Bánóczy* Margit tartott üdvözlő beszédet. Az ünnepélyt a himnusz fejezte be, melyet a növendékek dr. *Hackl* Lajos tanár vezetésével szépen adtak elő.

— **Hadizenet a mészárosoknak.** A mészárosok ipartestülete ráijesztett Budapest városára, de nem nagyon. Kiszivárogtatták az ipartestületből tudniillik azt a hírt, hogy föl akarják emelni a hus árát. Már ismét fölemelik. Nem igen akadt azonban olyan fogyasztó, aki megijedt volna a fenyegetéstől, mert ha még drágábbá tennék Budapesten a húst, abból már nem a publikum károsodnék, hanem a mészárosok. Hogy azonban ne találja a fővárost készületlenül egy esetleges kísérlet, a közlelemzési ügyosztály vezetője, *Almády* Géza helyettes tanácsos ma anketre hívott össze egy csomó szakembert s megbeszélte velük azokat a módokat, amelyekkel ártalmatlanná lehet tenni egy ilyen, a publikum zsebe ellen intézett támadást. Az anketet csakugyan megtáldálta az utat-módot arra, hogy megvédje a publikum érdekeit a tulságba vitt kapzsiság ellenében.

— **Megtámadott finánc.** Szabó József pénzügyőr az Erzsébet királyné uton, a körvasut első hidjánál állt őrszemkint az éjjel. Egyszerre csak két munkás alak állt eléje; az egyik vörös bajuszos, polaszka-kálás magas alak volt, a másik fekete bajszú zömök ember.

— Mi újság? — kérdezte a pénzügyőrtől.

— Semmi! — felelte emez.

— De igen, — volt a válasz — adja ide a köpenyegét, meg a fegyverét!

A két ember erre rárohant. Szabó hirtelen oldal-fegyveréhez kapott, s az egyik támadó keze tejére csapott, úgy, hogy az a kezében lévő turkót nyomban elejtette. A másik kardvágás a vörös bajuszos ember fejét érte, akit rögtön előtűnt a vér. Erre mindkettő futásnak eredt, de még e közben is folyton teyeggették a fináncot, hogy majd visszatérnek s leszámolnak vele. Egy órával később csakugyan már hárman jöttek feléje. A pénzügyőr ijesztesükre a levegőbe lőtt, mire a támadók egy ideig esendben maradtak, majd pedig visszafordultak s eltűntek az éj homályában. A rendőrség nyomozást indított az ügyben.

— **A Györgyevics-kormány vád alatt.** Szerbiában a kormány politikai élete nem igen van még befejezve azzal, hogy lemond. Tovább üldözik a következő kormányok s az se ritkaság, hogy egyéb hadi jelszavak közé fölveszik azt is az ellenféllel szemben, hogy: — tolvaj. — Ez a sors jutott a Györgyevics-kormánynak is, amelynek az a vétké tudniillik, hogy állást foglalt az ellen, hogy Sándor király feleségül vegye Masin mérnök özvegyét. Könnyen megeshetik, hogy egyéb büne is van az elmult kormányának, de a hajszá, amit ellene indítottak, kissé tulságosan vadnak látszik így messziről nézve. Igen nagyok a summák, amiket a rovására írnak ahhoz mérten, hogy Szerbia milyen kicsi. Persze Milánnak is kijut a gyanuból.

Azt írják Belgrádból s bizonyára nem tulságosan objektív forrásból, hanem az új kormány diktandója után, hogy a Györgyevics-kormány könnyelmű gazdálkodása arra indította a Jovánovics-kormányt, hogy egy bizottság, nevezzen ki annak a kiderítésére, mire fordította az előző kormány azt a tíz millió frankot, melyet a mult évben erőszakkal elvett volt a szerb nemzeti banktól; hova tűntek a különféle alapítványok pénzei s a rendelkezési és titkos alap pénze, melyek még az első fél év befejezése előtt eltűntek?

Az állampénztárak számadásainak felülvizsgálására kiküldött bizottság megdöbbenve volt kénytelen konstálni, hogy az állampénztár egyszerű írásra, névjegyre irt pár sorra fizetett ki tekintélyes összegeket; csak Milán exkirálynak mintegy tíz millió frankot fizetett ki az utolsó három év alatt. Györgyevics Vladan volt miniszterelnök magancélra, nevezetesen butorokra, ebédre, zenére, világításra és szolgák fizetésére 28.000 frankot kapott a rendelkezési alaphól. A beavatottak azt állítják, hogy az exminiszterelnök az egész háztartását, családja ruházását stb. mind a rendelkezési alaphól fedezte, sőt Sándor király magánpénztárát is igénybe vette, azt hozván fel a királynak, hogy fizetéséből nem tudja nagyszámu családját fenntartani.

A mult évben 77.042.08 dinárt aranyban és 30.000 frankot ezüstben vett fel az állampénztárból Györgyevics Vladan, „a merénylőtpör költségeire”.

Petrovics Györgynek, Petrovics Vukasin volt pénzügyminiszter öccsének, az általa elikkasztott összeg fedezésére 19.000 frankot;

Petrovics Vukasin fia temetése költségére 15.000 frankot;

Györgyevics András közoktatásiügyi miniszter beteg szemének gyógyítására 5000 frankot;

Genesics béliügyminiszternek 50.000 frankot utalványoztak ki a rendelkezési és titkos alaphól.

Sőt a hadipénztárt is megdézsmálta az exkormány, természetesen az exiöhadparancsnok, Milán tudta és beleegyezésével.

Mindezen adatokat bőven részletezve a hivatalos Szrpszke Novine mai számában hozza, megjegyezvén,

hogy az állampénztárak számadásainak felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentését Sándor királynak, a szkeptuszinának és a bíróságnak is elő fogja terjeszteni a kormány azzal a kérelemmel, hogy a Györgyevics-kormány vád alá helyeztessék.

Petrovics Vukasin, a volt pénzügyminiszter, röpiratban szándékozik a kormány leleplezéseire válaszolni.

— **Óriási orkán Texasban.** A Reuter-ügynökség jelenti Dalasból (Texas) e hó 18-áról: Az a hír érkezett ide, hogy Highizland tengeri fürdőt (Jafferson tartomány) a legutóbbi orkán elpusztította. A fürdőnek vagy száz háza közül, melyekben sok fürdővendég volt, egy sem maradt meg. A segélyt vívó vonat, amely tegnap érkezett Highizlandba, négyszáz holttestet talált.

— **Egyetemi élet.** Az Egyetemi kör tegnap este tartott bizottsági ülésén megalakította tisztikarát. Elnök lett: ifj. Mihályi Péter, alelnök: Benárd Gusztáv, főtitkár: Tahy Endre, elnöki titkár: Csordás Elemér, főjegyző: Mokry Ferenc, főpénztáros: Kárpáti Zoltán, háznagy: Samu János, főkönyvtáros: Grofcsik Gyula. Az Egyetemi Lapok szerkesztője Brázovay Kálmán lett. Az érdekcsoportok képviselői közül kilenc nemzeti pártit és Hamvay Ödönt, a függetlenségi párt főtitkárát, rendes bizottsági tagul igazolták. A bizottság dr. Weyner Emil sebész-bőrvorost és dr. Widder Bertalant egyhangulag a kör rendelő orvosává választotta meg. A bizottság e-határozta továbbá, hogy 1000 darab 2 korona értékű részjegyet boesájt ki és az ezekből befolyó 2000 koronát a kör bebutorozására fordítja. A kibocsátott részjegyekből évenként 100 darabot sorsolás útján beváltanak.

— **Elfogott csalón.** Veszede'mes csalónót fogott el a rendőrség tegnap Duresi Verona orloval születésű 20 éves eseléd személyében. Félve annak, hogy a fogházból kikerült s azóta folyton csavargott, e közben pedig lopott. A legutóbbi eset, amiért a rendőrséggel meggyűlt a baja, nagy furlangra mutat. Kileste ugyanis, hogy a Csengery-utca 25. szám alatt lakó Sándor Ferenc hentesmesternél eselédváltás történt. Egy napon, mikor a hentesné a pácson járt s csak Szabó Kati az új eseléd volt odahaza, beköszöntött Sándorékhoz.

— A régi eseléd vagyok, Sánta Mari, mutatta be magát.

— A nagyságával találkoztam — szól — s elküldött, hogy menjen magam a varrónőhöz a Ferenc-körútra, s hozza el a ruhákat.

Szabó Kati felült a leányoknak s el is ment. Az ál Sánta Mari egyedül maradt a lakásban. Azután nekiállt s az ott talált elvihető dolgokat magához véve elillant. A kár mintegy 800 korona. Mire a gazda hazérkezett, a lakás ki volt fosztva. A rendőrség megindította a nyomozást s első sorban az igazi Sánta Mari a rit jogta el s vallatni kezdte. Természetes, hogy kislútt ártatlansága s szabadon eresztették. Közben azután kézrekerült az igazi bűnös, Duresi Verona, akit ma átadtak a vizsgálóbíróknak.

— **Fiatal gyilkos.** A múlt éjszaka disznóölésre készültek Pray Ferenc hentesmester VI. Róppentyú-utca 8. szám alatt levő udvarán. A nagy tekenő és az ölkés ki volt készítve és a legények is felgyűlt ingujban állottak ott. Drabik Sándor 16 éves kocsisfiu, aki Stohl Imre, Lehel-tér 6. szám alatt lakó hentesnél volt alkalmazva, szintén ott volt a vidám legények között. Vele üzték a legtöbb tréfát, mert egyik füle hiányzott, azt ugyanis még gyermekkorában veredés közben harapta le valaki. Fiskó Gyula 17 éves hentes is volt valamennyiük között a legpajkosabb és egyre kiáltozta:

— Te félfa!

Drabik egy ideig hasonló csu'nevekkel tréfásan felelt, de utóljára megharagudott és megütötte Viskit. Ez pedig viszont bele akarta lökni társát ez öléshez készített teknőbe. A többiek nagyon nevettek ezen az ötleten. Drabikot pedig előntötte a vér s vak dühében felkapta a kikészített disznóölő kést és Viski hasába dőlte. A szerencsétlen fiu rögtön összeesett, a vér csak úgy patakzott belőle és aztán néhány pernyi hűgés után meghalt. Hamarosan orvost is hívták, de ez már csak a halálát konstataulta. A rendőrség emberei megjelentek a helyszínen és elölték a fiatal gyilkost, akit a főkapitányságnál Farkas Lajos rendőrtanácsos hallgatott ki.

(x) Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!

Dalok

az új bankőről.

I.

A nagy természet életében
A változás uralkodik;
A íslő bimbó, lám, virág lesz,
És nagy kamasz a kis Dodó;
A tél után tavasz ragyog föl;
Az éjre a nap lénye gyúl;
Népek letűnnek; trónok esnek;
És mészáros lesz Káldyból;
Ma még leányka, holnap asszony;
Már angol föld a búr hona;
És a mi tegnap tíz forint volt,
Ma már husz papír korona!

II.

Ah nem tudom, hogy mit jelentsen,
De olyan szomorú vagyok!
Eszembe jut egy régi dallam,
És bús szememben könny ragyog.

A régi dalt a régi búról
Suttogja panaszos szavam:
Minek is van pénz a világon?!
Továbbá, mért nincs, hogyha van?!

III.

Az új bankón egy szép kisasszony
Kacérszép arc látható
Gyíkok cikáznak dús hajában,
Nagy szeme oly mély, mint a tó.

Nagysád, ritkán találkozunk majd,
De tudja a Mindenható,
Mi minden történik meg akkor,
Ha volnék bankigazgató!

Főlhagynék minden léhasággal,
Há volnék önhöz, szép najád, —
Ah én is tudnám szaporítani
Az ön nemes, derék fáját.

G.

Hegedűs a kiállításról.

— A kereskedelmi miniszter nyilatkozata. —

Budapest, szeptember 19.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter behatározatát tett a párisi kiállításon tett tapasztalásairól a Pester Lloyd párisi levelezője előtt, aki a nyilatkozatot a következőkben közli lapjával:

— Sok elhalasztathatlan kötelezettségem miatt előbb nem jöhöttem Párisba, ahova mindenekelőtt az az óhaj hozott, hogy Magyarország kiállítását megismerjem. Amint tudja, mindegyik magyar osztályt megnéztem és összehasonlító tanulmányt tettem, hogy az iparunk még egészen jelentéktelen vagy örvendően fejlődött-e. A kiállítás kitűnő beosztása rendkívül megkönnyíti az ilyen összevetéseket. Mellesesen az a törekvés is vezetett a különböző csoportokban, hogy véleményül alkossak magamnak arról, vajjon a zsűri teljesen pártatlanul és igazságosan ítél-e. És meggyőződtem, hogy egyes kisebb tévedésektől eltekintve — az ítéletet igazságosan. Ezt odahaza valószínűleg megelégedéssel veszik tudomásul.

Rendkívül örülök, hogy sok elismerő, dícsérő hangokat hallottam kiállításunk jelentőségére és Magyarország kulturális fejlődésére vonatkozólag. Picard főbiztos, Dupuy földművelési miniszter, Millerand kereskedelmi miniszter stb. e tekintetben a legdícsérőbb módon nyilatkoztak. És ez semmiképp sem vonatkozik csak a történelmi pavillonnra, hanem az egész kiállításunkra. Mert éppen a történelmi pavillonnál van szó, megjegyzem, hogy Lukács kormánybiztos Picard-al szemben közelebb azt az óhaját fejezte ki, hogy az értékes tárgyak csomagolását néhány nappal november 5-ike előtt kezdené meg. Avval a hízegő megjegyzéssel, hogy a mi pavilonunk a kiállítás egyik legkiválóbb látványossága és elismert cölujja, Picard arra kérte Lukács Bélát, hogy a pavillont a kiállítás zárónapjáig tartsuk nyitva.

Nevezetesen azt emelik ki, hogy Magyarország kiállításra céltudatosan egyöntetű működéssel és energikus közreműködéssel az önellátásban nyilatkozik meg. Mindenesetre büszkék lehetünk néhány, a legmelegebb módon elismert sikerre, különösen ami a közoktatás-ügyet illeti. Ipari szakoktatásunkkal, gazdasági szakoktatásunkkal és intézményeinkkel a legelső sorban állunk. Ezt a külföld is elismeri. E mellett a kiállítás örvendően bizonyítja néhány régibb iparunk kitűnő voltát. Nevezetesen gépgyárainkat illeti ez, amint azt többek között az államvasutak gépgyárában készült lokomotívok is igazolják.

Természetesen ez az elismerés nem fedetteti el velünk, hogy mi még szerény, csekély eszközökkel dolgozunk és hogy nálunk még sok a tenni, teremteni való. Már csak azért is fejleszteni kell Magyarországi ipari tevékenységét, mert hála a kitűnő szakoktatásnak, a hivatott szakemberek száma gyorsan fokozódik és gondoskodnunk kell ezeknek az elhelyezéséről. Most a főiskolákból kikerült protétariatusunak van és semmiképp sem óhajtjuk, hogy az ipari szakoktatás is ilyenell ajándékozzon meg. Azért azt hiszem, hogy hazánk érdekeinek minden tekintetben megfelelő iparpolitikát követek, ha arra töreksem, hogy új iparokat teremtek és a fejlődést, mindennemű gyarak alapítását a lehetőség megkönnyítem. A mi folytonos törekvésünknek általánoságban Magyarország összes gazdasági erejének a fokozására kell irányulnia.

Kellemesen lepott meg művészeink kiállítása is, ahol sok erős talentum bátran megállja a helyét a

nemzetközi festészet és szobrászat nagy világversenyében. Ha a magyar festészet csoportjában semmit sem tettünk a külső díszítés, mégis az összes falakat befűdhetők festményekkel, az osztrákok pedig előnyt adtak annak, hogy gazdagon díszített helyen félig üres falakat mutassanak be.

Ami a kiállítást a maga egészében illeti, azt hiszem, hogy az utolsó, amelyet rendeztek! Nem tartom valószínűnek, hogy Párisban vagy akár másutt is kísérlet legyen valamegy közelebbi időben ilyen kiállítás rendezésére, különösen ha a jelenlegi, aligha meghaladható kiállítás financiai eredménye kedvezőtlen lesz. A legközelebbi időkben csakis speciális, különösen ipari kiállítások lesznek. Mert az ipar a folytonos fejlődés útján van. A villamosság és az automobil-gyártás terén a jövő nagy sor találmányt és javítást fog hozni. A motorkocsi előtt fényes jövő áll és Magyarországnak az ipar ez ága felé a teljes figyelmét kellene fordítania.

A külföldi nemzetek közül Franciaország lepott meg különösen a bijouterie terén való produkálásával, valamint a vas- és bőriparban. Észak-Amerika különösen gépeivel tűnik ki. Hatalmas imponálással jelenik meg Németország az egész kiállításon. Izlést és kitűnőséget egyesít a munkája. Az iparágak nagy sorát mutatja be, amelyek közül különösen a vegyészett öhaotom kiemelni. Ez a fejlődés magas fokán áll. Rendkívüliek Japán selyemiparának a termékei. Európa a transzibériai vasut kiépítése után ebben a tehetséges és szorgalmas néppel lakott országban veszedelmes konkurrenset kap.

A magyar kiállításnak legfontosabb eredménye, hogy végre megismerték államunk, nagy nemzeti múltunk, nemzetünk kultúrnívójának önállóságát. Ez a tudat a közönség legszélesebb rétegeibe elterjedt. Most az a fő, hogy ezt az eredményt iparunk és kereskedelmünk érdekében minél jobban kihasználjuk. Sehol sem mulasztottam el, ahol lehettem, azt a figyelemztetést, hogy a francia főke bizalommal fordulhat Magyarországra felé. Mindenesetre arra kell törekednünk, hogy az a kedvező benyomás, amelyet Magyarország a kiállításával keltett, meg is maradjon. Az a törekvés, hogy a külföldet kulturális és közgazdasági viszonyainkkal, földünk és iparunk termékeivel megismertessük, a kiállítás után se szűnjék meg. Ne hagyjuk kihűlni az irántunk nyilvánított szimpatiaát. hanem igyekezzünk hasznunkra fordítani. A szimpatia összekötteséhez, ez pedig üzletekhez vezet. Örülök, hogy párisi utamallal lehetségessé vált a francia kormánynak és a kiállítás vezetőinek a Magyarország iránt nyilvánított rendkívüli készségét és figyelmét személyesen a legmélyebben megköszönnöm.

Le az aszfaltbetyárokkal!

— Jelenet. —

Egy ur: Igaza van az u'ságnak. Borzasztó, amit ez a pimasz népség cselekszik!

A másik: Az ember nőrokonai nem járhatnak az utcán.

A másik: Megszólították...

Az egyik: Levelet küldenek neki...

A másik: Nem áttalják hazáig kísérni, sőt némelyikük oly merész, hogy még a családi tűzhelybe is behatol...

Az egyik: A múltkor megy a hugom az Andrassy-uton. Egyszerre csak jön egy fiatalember... (elmond egy hosszú történetet, melynek végén a hölgy sírva jön haza): Hát nem alávalóság ez?

A másik: Ez semmi!

Az egyik: Hogyan? Magának ez semmi?

A másik: Semmi ahhoz képest, ami tegnapelőtt a feleségemmel történt. Szegényke nyugodtan megy a Kerepesi uton. Arra jön egy... (elmond egy még hosszabb történetet, amely pojjonnal végződik.)

Az egyik: Ugy kellett a betyárnak! En is föltem magamban, hogy úgy fogok pofozni, mint a városlegiti pofozógep. Pofozok reggel, déiben, este, ott-hon, az utcán, állva, ülve, fekvve, röplüve... (egészen mekítűszedék.)

A másik: Igaza van! Ki fogjuk irtani a bitangokat. Én úgy fogom pofozni őket, hogy rongyokra szakad a tenyerem! A minap az unokahugom, aki Terennéről jött... (Arra megy egy hölgy.)

(Kis szünet.)

Az egyik: Aj, de csinos.

A másik: Ez valami színész nő lehet.

Az egyik: Feltűnően öltözik, anyai szent.

A másik: Micsoda kis láb!

Az egyik: Nézd a vállát... (Szó nélkül utána indulnak.)

A másik: Hát hol is hagytam el? Igen, az unokahugom... hát képzeld, a minap megy a körúton... öreg, menjünk át a tulsó oldalra, a kocsike befordult az Aradi-utca... (átmennek.)

— o. —

FŐVÁROS.

Uj sugárut Budapestén.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, szeptember 19.

A városrendezésnek és városszerépítésnek egy hatalmas terve foglalkoztatja már legközelebb a székesfőváros törvényhatóságát. Olyan grandiózus ez a terv, hogy hozzáfoghatót az Andrássy-ut és a Nagy-körút létesítése óta a főváros bámulusos fejlődésének során hiába keresnénk. Arról van szó, hogy amint egy negyedszázaddal ezelőtt a Terézváros piszkos, rozoga házai közt helyet teremtetek az Andrássy-utnak, ugy most a Dob-utca felhasználásával a Károly-körúttól a Városligetig egy világvárosias, fasorral ékeskedő széles avenue szelje át fővárosunknak a legelhanyagoltabb városrészét, azt, amelyet megdicsőült királyi nének neve diszit. A tervet az erzsébetvárosi bizottsági tagok nevében ma nyújtotta be a törvényhatósághoz Márkus József főpolgármester, de csak elfogult véleményem találhat lokális kerületi érdeket ebben a felségben.

A magyar napisajtónak ez az orgánuma mindenkor bátran, szembeszállva sokszor népszerű áramlatokkal, azt az elvet hirdette, hogy Budapest fővárosnak még nagy áldozatok árán is céltudatos alkotásokkal helyre kell ütni azokat a nagy mulasztásokat, amelyeket a múltban a városrendezés terén elkövettek. Örömmel tapasztaltuk, hogy az utolsó évtized alatt ez irányban nagyon sok történt és hogy egyebet ne említsünk, a részleteiben elhibázott belvárosi szabályozás is kétségtelenül hatalmasan hozzá fog járulni a magyar fővárosnak világvárosias jellegéhez. Ez egészséges, művészies irányzatban hatalmas lépést jelent az erzsébetvárosi sugárut megteremtése. Országos fontosságú kérdések közé sorolhatjuk e tervet, mert minden magyar ember büszkeséggel gondol szép fővárosára és örül minden lépésnek, minden eszmének, minden alkotásnak, amely Budapestet még szebbé, még nagyobbá, még ragyogóbbá varázsolja. Mindannyian jogos büszkeséggel pihentetjük szemünket az Andrássy-ut világvárosi képén, fényes palotásorain, mindannyian büszkén mutogatjuk az idegennek a Hatvani-utca és a belvárosi sikátorok romjain emelt gyönyörű palotákat és ugyanazok az okok, amelyek ezt a nagy átalakulást elkerülhetlenné tették, ma még inkább követelik a Dob-utca el-tüntetését, hogy levegőhöz, világosságához jussanak a sötét városrész zugutai, ahol a nyomorral együtt, fájdalom, a bűn is állandó tanyát ütött.

A Dob-utának, amely a fővárosi nyomor-nak és bizony sokszor egyének is szállóigéje lett, a modern városrendezés törekvései mellett többé létjogosultsága nincs. Ha a Belvárosban még sajnálta talán valaki egy-egy emlékezetes ház lerombolását, a Dob-utára nézve még ez az aggodalom sem állhat fenn és aki ösztönien lelkesedik a magyar fővárosért, az csak üdvözlőni fogja Márkus József főpolgármesternek és a többi VII. kerületi bizottsági tagoknak hatalmas tervét. Amint az Andrássy-ut kiépítésével lépést haladt a Terézváros modern átalakulása, ugy joggal várható, hogy a Dob-utca felhasználásával kihasított széles sugár-ut is maga után vonja majd mellékutcainak modern átalakulását, lerázván magáról mindazt, ami a főváros legnépesebb és egyik legintelligensebb városrészére árnyat vethet. Ma a fővárosnak ez a része a legelhanyagoltabb és az építkezés ott még akkor is szünetelt, amikor boldogabb napokban az Erzsébetváros külső részén palotásorok emelkedtek ki a földből. Hivatalos adatok bizonyítják, hogy ma a Dob-utca és környékén van a legtöbb üres lakás és a telkek és ingatlanok értéke sem felel meg a Belvároséhoz való közelségének.

A tervezett széles út ezen az állapoton is gyökeresen javítana, százaszorosán visszatérítve létesítésének évtizedekre felosztott költségeit.

A főváros iránt érzett meleg szeretettel üdvözljük az erzsébetvárosiak tervét és hiszszük, hogy meg fog valósulni. Hiszszük azért is, mert Márkus József főpolgármester állt a mozgalom élére. Az ő erélye, ügyszeretete és lelkesedése élesíti reményűgünket.

A főváros mai közgyűlésén benyújtott indítvány így hangzik:

Budapest az utolsó harminc esztendő alatt nagy átalakuláson ment keresztül. E három évtized alatt nevezetesen alkotások jöttek létre ugy a város rendezése, mint a közművek emelése terén, amely alkotások bizonyára örök hirdetői lesznek a nemzet és Budapest polgársága hazafias áldozatkészségének és bölcs előrelátásának.

De dacára az e téren elért eredményeknek, amelyek kétségkívül jogos büszkeséggel tölthetik el mindazokat, akik azok kivívásánál közreműködtek, nem lehet tagadnunk, hogy városrendezési politikánk, amely nem számolt eléggé a bekövetkező fejlődés arányaival, nem volt mentes lényeges hibáktól, amely hibák orvoslása a jövőnek jutott nehez feladat gyanánt osztályrészül.

Egy ily hibának orvoslása a célja ezen indítványunknak.

Ismeretes előttünk, mert hisz szemeink előtt ment végbe az átalakulás, amelyen az Andrássy-utnak megnyitásával az egész Terézváros keresztülment. Az Andrássy-ut nyitásának jelentősége nemcsak abban állott, hogy benne Budapest egy díszes, kényelmes utvonulat nyert, amely méltó díszül szolgálhatna bármely világvárosnak, hanem abban is, hogy természetszerűleg maga után vonta a Terézváros összes utcáinak ugy szépségét, mint közegészségi és közforgalmi szempontból annyira szükséges átalakulását.

Ugyanazon szempontok, amelyek szükségessé tették az Andrássy-utnak létesítését, ugyanazon szempontok sürgetően követelik azt, hogy az Erzsébetvárosban át is egy, az Andrássy-uthoz hasonló széles út nyitassék.

Míg a Terézvárosnak régi része az utolsó három évtized alatt újjáépült, míg az Erzsébetvárosnak a Rottenbiller-utca túl fekvő, s már helyesebb alapon rendezett részében is ugyszólván új város keletkezett, addig az Erzsébetvárosnak a város központjába eső belső része többé-kevésbé ugyanabban az állapotban van ma is, amelyben évtizedekkel ezelőtt volt. Hiányzik ott a levegő és a világosság; és mindaddig, amíg az Erzsébetváros egy széles közlekedési út nyitása után levegőt és világosságot nem nyer, ki van zárva annak a reménye, sőt a lehetősége is, hogy az Erzsébetvárosnak belső része szépségét és közegészségi követelményeknek megfelelő rendezést és átalakulást nyerjen.

De a szépség és közegészségi érdekeken kívül az általunk tervezett utnak a létesítését, nézetünk szerint, megkövetelik a közforgalom érdekei is. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy Budapest a Városliget irányában és az azt környező területeken fejlődik a legerősebben; a közforgalom érdekei szempontjából is elkerülhetetlenül szükséges tehát, hogy a várostól irányában egy, a forgalom és közlekedés igényeit minden tekintetben kielégítő újabb széles utvonat létesíttessék.

Amidőn még utamánk azon közgazdasági előnyökre is, amelyekkel e rendezés járna, a következő indítványt van szerencsénk a t. közgyűlés elhatározása alá terjeszteni:

Határozza el a t. közgyűlés az Erzsébetváros szabályozási tervének oly irányú módosítását, hogy az Erzsébetvárosban át a Károly-körútból kiindulva a várostól irányában a Dob-utának egészben, esetleg részben való felhasználásával egy, az Andrássy-uthoz hasonló széles utvonat létesíttessék.

Teljes tisztelttel kérjük a közgyűlést: méltóztassék ezen indítványunkat a tanácsnak kiadni azzal a felhívással, hogy arra vonatkozó s a kérdésnek ugy műszaki, mint összes egyéb részleteire is kiterjedő javaslatát az illetékes szakbizottmányok meghallgatása után ez év végéig mutassa be.

Önként értetik, hogy mindaddig, míg ezen indítványunk felett a t. közgyűlés nem határoz, a Dob-utca mentén fekvő telkekre nézve netán kért, vagy kérendő építési engedélyek kiadása az építügyi szabályzat 3. §-a rendelkezésének megfelelőleg függőben tartandó.

Kelt Budapestén, 1900. évi szeptember hó 16-án.
Beadják: Márkus József főpolgármester, Morzsányi Károly, Ehrlich Gusztáv, Zboray Béla, Paksy Béla, Hartenstein Zsigmond, dr. Hlatky Endre, Dobó János, Abeles Zsigmond, Dósa Kálmán bizottsági tagok.

(*) A fővárosi közgyűlés. A nyári szünetek után ma volt az első közgyűlés a városházán s a városatyák mind azzal üdvözölték egymást, hogy a pihenő öröndetes változást hozott testi állapotukra. A felhalmozódott elnöki bejelentésekből állva hallgatták meg a hetvenéves királyi köszönő manifestumát és mély fájdalommal fogadták az elsőnök főpolgármester előterjesztését Gerlőczy Károly emlékének megörökítése iránt. Bejelentette az elnök Heinrich István és Toldy

József főügyész halálát is, mire a közgyűlés jegyzőkönyvbe vett emléküket és elhatározta, hogy a gyászoló családokhoz részvétíratot intéz. Véry Károly, ifj. Weber József és Pál Imre bizottsági tagok lemondottak, helyükbe Hecht Bernátot, Geiger B. Zsigmondot, Schomann Antalt, Mihályi Józsefet és Welner Gyulát hívják be.

Az interpellációk következtek ezután: Eulenbergh Salamon a magyar iparpártolás ügyében sürgette meg a konkrét indítványt, Török Aurél díszsírheleket kért a kerepesi-uti temetőben nyugvó jeleseink számára, akiknek sírját most át kell helyezni. Kasics Péter az első kerületi előjáróság hiányos elhelyezése miatt panaszkodott, az indítványozók közt Ullmann Pál betérjesztette indítványát a szén árának emelkedése ellen, Delmedico Ágost és Schubert Sándor is megterítették már ismertetett indítványukat. Mindezeket kiadták a tanácsnak, mire áttértek a napirendre. A fontosabb tárgyak közül fölémlítjük a következőket:

Tavaly történt, hogy a tanácsnak a vízmérő órákra vonatkozó szerződés megkötése körül követelt eljárását egyenlő részről kifogásolták. A közúti ügyesség s a jogügyi bizottság azt a nézetét nyilvánította, hogy a tanács, mert a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében cselekedett, ennél fogva a törvényhozó hatáskörében járt el. A közgyűlés magáévá tette ezt a vélekedést s kijelentette, hogy a tanács eljárását nem kifogásolja.

Szülőgyűlésnek azt a köriratát, amelyben annak a kérelmének a támogatását kívánja, hogy az Olaszországban beözönlő borok vámteletit a mostaninak háromszorosára emeljék föl, — a közgyűlés pártolólaga tette a magáévá.

A tanács a Schlik-féle gyár részvénytársaságra vagy 28.000 korona bírságot rött ki, azért, mert a központi vasútiállomás építése alkalmával hanyagul szálította a vasszerelvényeket s mert a pinceboltzatot is megrongálta a vízgázadallanul végzett munkával. A gyár ezt a határozatot megtillebbzte. Boross Soma indítványára a közgyűlés visszavonta az ügyet a tanácsnak, azzal, hogy az építészeti bizottság s a jogügyi bizottság meghagyásával tervyen új előterjesztést.

A tanács azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy Gerlőczy Károlynak, az elhunyt férjének érdemeire való tekintettel, adják meg az özvegyi nyugdíjában a volt 4000 korona személyes pótlék után járó díjat is, amely külföldön leszámítandó volna. Ekként aztán 3360 korona helyett, 4360 korona özvegyi nyugdíj állapították meg. Heltai Ferenc egy lépéssel tovább kíván menni, s ezért az összes fizetés után kéri az özvegyi nyugdíj megállapítását, vagyis, hogy ez 5360 korona legyen. Ehhez a közgyűlés egyhangulag hozzájárult.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** A hugenották. Meyerbeer *Scribe* francia szövegére komponálta meg a *Hugenottákat*. Ma este részben az eredeti textusban hallottuk Meyerbeer remekét, mert Dippel András, aki ma másodsor lépett föl az Operában, franciául énekelte De Nangis Raoul-t, a protestáns nemest. Dippel alakítása kitűnő. Nemcsak az volt francia, amit énekel; elegáns, pompás öltö-zéke, daltás magatartása, előkelő játékának minden részlete a francia udvart és a kalandos, szerelmes, harcias preux chevaliert, IV-ik Henrik kortársát idézte föl emlékezetünkben. Éneke nem volt olyan tökéletes, mint a játéka. A Raoulak hangbéli kiválóságát mindjárt az első felvonásban a híres románc dönti el. Fényes, meleg hang kell ahhoz, hogy a tenorista ezzel a románccal megkapja és elragadja a közönséget. Dippel organumában nem vibrál a fényes, meleg tenorhangok érzéki varázsa. Megítél ugyan a felső hangot, de nem tartja ki éreces erővel, csengő bravúrral. Ebben a regiszterben csak erőfeszítéssel mozog és nehezen boldogul. A későbbi felvonásokban is minden bravuro emelkedésnél észre lehetett venni ezt az erőltetést. Szép, rokonszenves megjelenésének, kitűnő játékának köszönhető, hogy a közönség ezekre a hiányokra szemet hunyt és a vendégművészt egész este zajosan tapsolta. A királynd szerepében Penny Irén lépett föl, először a nyári szünet után és virtuóz énekével, graciózus játékával nagy sikert aratott. Vasquez grófné és Ney Dávid a harmadik felvonás kettősében tűntették ki hangjuk rendkívüli szépségét. Saint Bris szerepében Kornai szerették volna látni Váradi Sándor helyett, akinek a kedélyes, elhízott alakja nem fér össze a komor, fanatikus arisztokrata sötét jellemével.

** Népszínház. A Népszínházban ma este lépett fel először szerződött tagképpen Fedák Sári a *Toledad* című szerepében, amelyben a fiatal művésznő a mul- évad végén vendég szerepelt. A ház szépen megtelt az első hivatalos bemutatkozóra s az üdvözlő tapsokon kívül volt virág, sok újrás és kihívás, szóval minden, ami a sikernek jele. Az ifjú művésznő pazar tűzzel táncolt és széles jókedvvel játszott. Az előadás egyébként is jókedvűen perdlült s szép sikere volt! Szirmának, Vidornak és Ujvárnak. Kedvesen tűnt fel a szezon legszebb elvált asszonyának szerepében az ifjú és főbb kedves Solymosiné, aki Blaha Sárkás helyett hirtelen ugrott be. Rokonszenves, tisztá be-

széde, igen meleg énekhangja, egész szinpad tartása, diskrét mozgása méltán ráterhelhetné már a direkció figyelmét. Lehetne is, kellene is sűrűn foglalkoztatni ezt a fejlesztésre érdemes tehetséget azon a szinpadon, ahol éppen a másodrendű szerepek foglalkoztatásának ellátása rontja az együttes játék összhangját.

A Kleopátra. Abrányiné-Wein Margit asszony ma este újra megjelent a Magyar Színház szinpadán, ahol a múlt tavaszon fényes sikerei voltak. Verő operettjét ő vitte diadalra igazi szürettemperamentumának élénk kedvességével, játékának decens bájával és énekének előkelő művészetével. Cassia grófnéjában ma újból gyönyörködött a Magyar Színház közönsége, mely a kitünő vendéget zajos tapsokkal fogadta és minden felvonásban elárasszta tetszése jeleivel. Bravuro számait mind megismételtették. Abrányiné jövő szombaton először énekel Budapesten a Szulamit opera címszerepét. Ez iránt az előadás iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik.

Az Operaház legújabb vendége. Rogers Daniella mezzo-sopran énekesnő, ki az Operaházban legközelebb néhány estén vendégszerepelt fog, tegnapi megérkezését Budapestre. A művésznő amerikai származású, de európai szinpadokon működött: Franciaországban, a milánói Scala-színházban, Turinban, Pétvárván, Kölnben stb. Az Operaházban a folyó hó 22-én, szombaton Carmenben lép fel először.

A Nemzeti Színház főpróbája. A Nemzeti Színházban holnap, csütörtökön, délelőtt tizenegy órakor tartják meg *Az aranyasszony* című verses vígjátékának a főpróbáját kizárólag a sajtó képviselői előtt. A darabot a Nemzeti Színház Bethlen-korabeli hű jelmezekben mutatja be. A harmadik felvonásban előforduló ötvenműhely szintén eredeti minták után készült. *Az aranyasszony* bemutatója pénteken este lesz.

Cáfolat. Félhivatalosan jelentik: A Magyarországnak tegnapi száma s ennek nyomán ma más lapok is azt a hírt közölték, hogy az Operaház igazgatósága Komáromi Mariskát énekesnőnek, Beöthy Zsigát ösztöndíjasnak, Csepregy Ferenct pedig főruhátörősnének szerződtette. Ezzel szemben az Operaház igazgatósága ma kijelenti, hogy a nevezettekkel semmiféle szerződést nem kötött.

A takácsok a Vigszínházban. A takácsokból, Hauptmann Gerhart drámájából, melynek szombat, 22-ikén lesz az előadása, ma tartották meg az első jelmezes öszipróbát a Vigszínházban. A darab próbái Ditrői Mór művészeti igazgató személyes vezetésével és Péchy Kálmán rendező rendezése mellett folytak. Az előadásban a Vigszínház iskolájának növendékei is részt vesznek. A díszletek a Vigszínház saját festő-műtermében, Bentheim Róbert ifjósító felügyelte alatt készültek. A takács-dalokat Kun László, a Vigszínház karnagya tanította be. A Vigszínház igazgatósága Hauptmann Gerhartot, A takácsok hírneves szerzőjét meghívta a bemutató előadásra.

Díszelőadás a sah tiszteletré. A bécsi udvari operában szeptember 22-ikén díszelőadás lesz a perzsa sah tiszteletré. Minthogy a sah kedvelője a balletnek, az igazgatóság balletet fog előadni.

A legszebb budapesti színésznő. Megemlékeztünk róla, hogy Márkus József kollégánk ismert színházi lapja, a Magyar Szinpad, abban az érdekes kérdésben szavaztatja meg a színházi közönséget: ki a legszebb budapesti színésznő? A szavazás szeptember 20-ikától október 31-ikéig fog tartani, hogy így az egész színházi közönség részt vehessen benne. A közönség által legszebbnek ítélt színésznő értékes aranyérmét kap ezzel a felirattal: A legszebb budapesti színésznőnek, a Magyar Szinpad közönsége, 1900. Az érmét ünnepiesen fogadják átnyújtani — a legszebbnek a szinpad szépeit közt.

Gyermekhangverseny a Telefon Hírmondóban. Ma délután 5 órakor rendezi a szezonban első gyermekhangversenyt a Telefon Hírmondó. A gyermekhangversenyek, melyek a beszélő újságnak mintegy gyermekújságja szerepel, rövid idő alatt oly közkedvelté váltak, hogy az igazgatóság annak a gyermekek részére való minél élvezetesebbé való tételre mindent megtesz, úgy hogy még a felnőtteknek is szórakozást szolgált. A mai hangverseny közreműködnek: Abonyi Gyula, a Nemzeti Színház, Jedny Dózsa a Magyar Színház, Nándasy Géza a Vigszínház és Stross Árpád az Operaház tagjai és Ramborsky Marika urhölgy. — Este a Telefon Hírmondóban a nagy. kir. operaházban színekörű Bajazet operát és a Zulejka ballet zenéjét közvetíti, majd a rendes esti felolvasás következik, s azután még 11 óráig felváltva katonák és cigányzene lesz hallható a kagylóban.

Nyilttér.

Fegyveres önkéntesek

legjobban és legolcsóbban szereshetők be felszereléseiket az előzően ismert

BLUM és TÁRSA

szerb királyi udvari szállító és ő. és királyi Főnöke József főherceg udv. szállító csejél

Budapest, Sütő-utca 2. sz. Szervita-tér sarkán.

Sorozatköteleseknek folyamodványainkkal

díjmentesen küldjük és felvilágosításokkal szívesen szolgálunk.

Leghatásosabb
VÁSÁR
arzenes viz
versenyese, női betegségek, ideg-betegségek, szék-szék, ellen.

Guber Forras

Kapható az összes savanyvíz-üzletben, gyógyszertár és drogeriákban.

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

Császárfürdő

BUDAPESTEN.

Előhangu és hővizű gyógyfürdő, parafán gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pumpás savanyvíz-üzlettel, káposzta kádifürdővel, 200 székanyós ágyakkal. A legmodernebb kezelési, Prospektus kiadatra ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmát, sem alakját nem felelő a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Halál egy pofonért. A pestvidéki esküdtszék ma ismét egy bicskás embernek büntnyét tárgyalta, dr. Verébly bíró elnöke mellett. A vádlott Hegedűs János kis-német földműves és halált okozott súlyos testi sértéssel vádolják. A nyáron kereszében mulatott a kompánia együtt s az elmaradhatatlan verekedés közben Hegedűst valaki arcul ütötte. A bántalmazott azt hitte, hogy a pofont Kovács András adta neki, bicskát rántott ki a csizmaszárából és azt oly erővel dőlte a Kovács hátába, hogy az pár nap múlva meghalt.

A vádlott a mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy nagyon ittas volt. Elémlezkik a pofonra és a verekedésre, de a részletekről mitsem tud. A vádlott kihallgatása után tizenöt tanú kihallgatása következett. A délutáni tárgyaláson a perbeszédre került a sor. Ezek elhangzása után az elnök az esküdtöket verdit-hozatalra utasította. Rövid tanácskozás után dr. Dömény Dávid, az esküdtök főnöke, kihirdette a verditet, amely a vádlottat bűnösnek mondotta ki a halált okozó súlyos testi sértés büntetésében. Ez alapján a törvényszék a vádlottat egy évi és hat havi börtönrre ítélte, melyből 2 hónap az elszenvetett vizsgálati fogság által kitöltöttnek vétett. Kötelezte továbbá az ítélet vádlottat, hogy az elhunyt atyjának Kovács Tóth Jánosnak kártérítés fejében 218 korona 40 fillért fizessen. Az ítéletben az ügyész és a vádlott megnyugodtak, a védő semmiféle panaszt nem jelentett be. A vádlottat a törvényszék az ítélet jogerőre emelkedéséig szabadlábra helyezte.

§§ Összeesküvés a börtönben. Gráci tudósítónk táviratozza, hogy a törvényszék ma itélt Friderich Ernő kocsis fölött, aki a börtönben arra bujtotta föl fogolytársát, hogy rabolja ki a hartenau grófnő gráci palotáját. A börtönben beszéltek meg a rablás részleteit, de egy börtönőr kihallgatta beszélgetésüket s így került Friderich a törvényszék elé, amely három évi súlyos börtönrre ítélte.

§§ Deák Ferenc párbaja. Vig társaság mulatott együtt a múlt év tavaszán a debreceni íonatos sor egyik vendéglőjében. A társaság egyik tagja Deák Ferenc törvényszéki aljegyző zokon vette Szöllősy György szerkesztő önkényestől, hogy két barátjára ezt a megjegyzést tette:

— No itt vannak már ezek is, most már meghetünk!

Deák emmiatt kérdőre vonta Szöllősyt s minát az kijelentette, hogy ő minden rossz szándék nélkül tette ezt a megjegyzést, úgy látszott, hogy az aljegyző megnyugodott a dologban. Később azonban újból összehozlakozott az önkéntessel, úgy hogy az végre is így szólt:

— Tekintse magát arcul ütöttnek!

A lenyegedést a további szóváltás folyamán tett követte s Deák párvadiara hívta Szöllősyt. A röviddebbt itt is Deák húzta, mert Szöllősy golyója átfurta a jobb combját. A debreceni törvényszék párvadiál vétségéért Deákot három heti, ellenfelét két hónapi állományfogsággal sújtotta. Ezt az ítéletet a debreceni tábla s Losowczy Ödön bíró előadásában ma a Kuria is helybenhagyta.

TÁVIRATOK.

Róma, szeptember 19. A pápa ma Talliani bécsi nunciuszt fogadta.

Manchester, szeptember 19. Az itteni táviró- és telefonhivatal ma délután leégett. A közvetlen forgalom Londonnal majdnem teljesen megszakadt.

Az osztrák választások.

Bécs, szeptember 19. A baloldali pártok tegnapi értekezletén azzal is foglalkoztak a német képviselők, hogy miképpen lehetne az osztrák ipar válságán segíteni. Ezen kívül még csak a német pártok szövetségének fenn-tartásáról tanácskoztak hosszasan. Az értekezlet nem tartotta szükségesnek azt, hogy a kormány politikájával szemben elfoglalt álláspontját is vita tárgyává tegye, mert a kormány kötelessége az osztrák alkotmányosság fenntartásáról gondoskodni.

A kormányhoz közel álló körökből az a hír szivárgott ki, hogy a kabinet a tegnapielőtti miniszter-tanácsos a cseh tartománygyűlés egybehívásának kérdésével is foglalkozott. A kormányban, hír szerint, az a szándéka, hogy a cseh tartománygyűlést október közepére, egy rövid ülésszakra egybe fogja hívni.

A román-bolgár konfliktus.

Szófia, szeptember 19. A bolgár távirati ügynökség fel van halmazva, hogy határozottan megcáfolja azokat a román lapokban közölt és az európai sajtó egy részébe átment híreket, mintha bolgár csapatok Dobrudzásban megtámadtak volna román őrségeket, mintha a román és bolgár csapatok közt a határon üsszeütközések történtek volna, mintha bolgár tüzérség két román gőzösré és Szimnitoch városára lővöldözött volna, végül mintha bolgár őrcsapatok román dunai hajókra lőttek volna.

A perzsa sah Bécsben.

Bécs, szeptember 19. A Wiener Abendpost megleghangú cikkben üdvözi a holnap érkező perzsa saht, akit mint a hatalmas perzsa birodalom kulturális föllendülésének legtevékenyebb előmozdítóját ünnepel. A sah át van halva attól a törekvéstől, hogy magát és Perziát állandó érintkezésben tartsa Európával és a nyugat hatalmaival a barátságos viszonyt föntartsa. Ezért nyugati utján úgy az uralkodók, mint a lakosság rokonérzése kíséri. A sah Bécsben is arra a szíves és tiszteltetles fogadásra fog találni, amely oly régi hatalmas birodalom uralkodóját megilleti.

Albert herceg temetése.

Drezda, szeptember 19. Albert herceg holttestét az ünnepies beszentelés után ma este átszállították az udvari templomba. A menetet egy század dzsidás és egy század vadász nyitotta meg. Elöl ment György herceg, valamint Frigyes Agost, János György és Miksa hercegek. A király az idegen fejedelmi személyekkel a főbejáratnál várta a koporsót, melyet 12 altiszt vitt. A király, a hercegek és az idegen fejedelmi személyek közvetlenül a koporsó után mentek, a királyné és a hercegnők az oratóriumban foglaltak helyet. Az összes gyászszertartásokat Miksa szász herceg végezte. Végül a koporsót elhelyezték a családi sírboltban.

Sertéshizlaló-telep Nagyváradon.

Nagyvárad, szeptember 19. Tisza István elnökével Tisza Kálmán, Beöthy László főispán, Telegdy József képviselő, Krek Aladár miniszteri kiküldött jelenlétében a gazdaközönség élénk részvételével gyűlés volt, amelyen Tisza István előterjesztette, hogy fontos gazdasági érdek, hogy Nagyváradon sertés hizlalótelep létesíttessék. Krek kijelentette, hogy a kormány óhajta a sertéspiac decentralizálását, mert Kőbánya a nemzetközi követelményeknek meg nem felel. Kornstein Hermann 5000 darab 200 koronás részvényre részvénytársaság alakítását javasolja és azt ajánlja, hogy a hizlalót 14000 darab sertésnek építsék fel. Az előterjesztést elfogadták és Telegdy József elnökletével végrehajtó bizottságot küldtek ki.

Szerencsétlenség a tengeren.

London, szeptember 19. A Lloydhoz Athénból érkezett jelentés szerint az alexandriai Khedivial S. S. Administration tulajdonát képező Charkica gőzös Androsnál hajótörést szenvedett és az utasok egy része a vízbe fullt.

Leégett cukorgyár.

Braunschweig, szeptember 19. A braunschweigi cukorfinomító-gyár részvénytársaság legnagyobb gyártétele ma leégett. A kár több millió.

Közzgazdasági táviratok.

New York, szeptember 19. A német kölcsönt közvetlenül a jegyzés megnyitása után magában New Yorkban tulajgyeztek. A spekulációs jegyzéseket egyáltalában figyelembe sem veszik.

New York, szeptember 19. (Terményszéde.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 10.1/4 (10.7/s). Okt.-ra 10.05 (10.08). Decemberre 9.62 (9.67). New-Orleansban helyben 10.1/4 (10.1/s). — **Petróleum:** Stand white New Yorkban 8.05 (8.05). Stand white Philadelphianban 8.— (8.—). Refined in Cases 9.35 (9.35). Credit Balances at Oil City 1.25 (1.25). — **Zsír:** Western steam 7.50 (7.45). Rohe és Brothers 7.80 (7.80). — **Tengeri irányzata nyugodt.** Szept.-re 46.1/4 (47.1/4). Decemberre 41.1/2 (40.1/s). Májusra 41.1/4 (40.3/s). — **Buza irányzata igen szilárd.** Piros ősz helyben 84.1/4 (83.1/4). Szeptemberre 83.— (82.1/4). Decemberre 85.1/4 (84.1/4). Márcs.-ra 88.1/4 (87.—). Májusra 87.1/4 (86.1/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 4.1/4 (4.1/4). — **Kávé:** fair Rio 7. sz. 8.1/2 (8.1/2). Szept.-re 7.— (7.05). Novemberre 7.20 (7.25). — **Liszt:** Spring Wheat clears 2.95 (2.05). — **Cukor:** 4.1/4 (4.1/4). — **Őn:** 38.60 (39.—). — **Réz:** 16.75 (16.1/10). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chlago, szeptember 19. (Terményszéde.) (Zárlat.)

Buza irányzata igen szilárd. Szeptemberre 79.1/4 (77.1/4). Októberre 79.1/4 (77.1/4). — **Tengeri irányzata nyugodt.** Szept.-re 40.1/4 (40.—). — **Zsír:** Szept.-re 7.07 (7.05). Októberre 7.07 (7.05). — **Szalonna short clear** 8.— (8.10). — **Sertéshús:** Szeptemberre 10. 92 (11.15). Októberre —.— (—.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLEK.

Sárkányposta.

Szép őszi nap. A faluvégi réten
Mulatnak fűgő gyerekek,
S mindegyikük a kristálytisza légbe
Papiros-sárkányt ereget.

Jó messze tőlük, egy korhadt fatörzsön,
Hol meg nem látja senkisé,
Papiros-sárkányt tartva az ölében,
Bogárszemű kis lány pihen.

Majd ráhajol s ákom-bákom betűkkel
Rajzolja a sárkányt tele.
Oszti' elbocsátja és vízi magasba,
Az ég felé az ős szele.

Kérdem, mit irt fel a papirra? S így szólt:
„Anyámnak írtam, megsugom.
Ízentem, hogy sokszor sírunk utána,
Én meg Julis, a kis hugom.

Megigértém, hogy szorgalmas leszek majd,
Kötök, írok egész napon,
Csak jöjjön hozzánk vissza jó mamácska,
Julis meg én várjuk nagyon!”

És kérdezem: Hát hol van az anyácskád?
Így szólt: „Az égbe' fenn, amott,
Ahova én a sárkányt eregettem
S most várok, míg választ kapok...”

Már alkonyult. A kis leány csak ott állt
S nézett a magas ág fele,
Mikor jó vissza a sárkányra írva
A jó mamácska levele?

Feleki Sándor.

Muzaffer ed-Din.

Bécsi látogatása után a közel napokban Budapestre is eljön majd a perzsák uralkodója. *Muzaffer-eddin Sah*, vagyis: a hit győzője, az ötödik uralkodó abból a dinasztiából, amely jelenleg a perzsa trónon ül. Ez a dinasztia nem perzsa, hanem török származású. Ősapja Kancsarencep Mohammed aga volt, aki 1779-ben *Kerem-Khán* halála után hatalmába kerítette a perzsa uralmat.

Muzaffer eddin most negyvennyolc éves. Atyjának, *Nazr-eddinnek* a legidősebb gyermeke, *Szülle Szultán*, volt a kedvence. Minthogy azonban ennek az anyja egyszerű parasztasszony volt, nem tehetett meg trónörökösnek. A perzsa törvények szerint ugyanis a trónörökös anyjának is hercegi családból kell származnia. *Nazr-eddin* a trónörökösét éppenséggel nem szívelte, és ezt eléggé érezte is vele. Soha sem jelenhetett meg gyermekkorában atyja előtt. Tíz éves koráig nevelői, a *tajánok* felügyelete alatt állott a háremben s ez a nevelés leginkább mesék, meg a

perzsa történelemből vett hősi mondák elbeszéléséből állott. Mikor azután kinevezték trónörökösnek, elküldték helytartónak *Tebrizbe* és — sorsára hagyták. Elég gyakran az is megtörtént vele, hogy még csak jól sem lakhatott, mert Teheránban éppenséggel nem törődtek apanázsának pontos megküldésével. De azért még sem hanyagolták el a nevelését. Két örmény tanítótól megtanult franciául s ezek oktatták őt mennyiségtanra, földrajzra és történelemre is. Hogy a sah milyen hálás tanítvány, eléggé bizonyítja, hogy mindkét volt tanítóját tábornoki rangra emelte és azok most is legbizalmasabb tanácsadói. A sah különös előszeretettel érdekli a gyakorlati tudományok iránt és leginkább fotografiai, mechanikai és földrajzi műveket olvas.

Nazr-eddin halála után nem valami könnyen esett meg trónralépése és annak idején általános csodálkozást keltett, hogy a trónoglálás a sah ücsceinek ellentmondása és vérontása nélkül történt. Derék tanácsosai segítségével, de leginkább saját akaraterejével csakhamar ki tudta érdemelni alattvalói bizalmát. Az volt a beköszöntője, hogy eltörölte a kenyér- és husadót, amely nagyon súlyos teherként nyomta a szegény népet. Beszüntette a közhivataloknak atyja alatt divó árusítását s mindjárt kifejezésre juttatta, hogy üldözni fog mindenféle korrupciót. — bár Perzsiában, a megvesztegetés és megvesztegethetőség hazájában a korrupció üldözése nagyon is illuzórius. Az európaiakat nagyon szereti a sah és e rokonszenvének minden lehető alkalommal kifejezést is ad. Nagy barátja a modern haladásnak. Röviddel trónralépése előtt a tebrizi hivatalos lapban hosszas cikket íratott a vasutak előnyéről. Végtelenül szereti a vadászatot, mint általában dinasztiájának minden egyes tagja, és hacsak egészségi állapota megengedi, télen minden héten tölt néhány napot valamelyik vadaskastélyában. A vadászati jog Teherán környékén ugyszólván kizárólag a sah részére van fenntartva. Kitűnő céllovó. Mostani marienbadi tartózkodása alatt is közcsodálattal keltett biztos lövése és a Metternich-féle erdőben is nem egy pompás vadat terített le.

A sah közéleti természetű, anyjára emlékeztető finom arcvonásai nagyon érdekesek. Főjellemvonása a közmondásos jószívűsége: sohasem tagadja meg senkinek a kérését, és nagyon gyakran a nagyvezír beavatkozására van szükség, hogy vissza ne éljenek uralkodója jószágával. A fényképezést annyira szereti, hogy az udvari fotografus állandóan kíséretében van, de különben ő maga is műkedvelő-fényképező. Most, hogy nemrégiben májbetegsége ellen a *contrexevillei* gyógyfürdőt használta Franciaországban, akárhány-szor lehetett őt fényképező gépével látni. Néhány francia újságíró megjárta vele. Lakosztálya erkélye előtt várták őt gépekkel, de a helyett, hogy ők vették volna le a saht, a sah fotografálta le az újságírókat. Egy pillanatra jött ki kíséretével az erkélyre s mire az újságírók feleszméltek, a sah felvétele már készen

is volt, s az uralkodó is, kísérete is eltűnt az erkélyről. Másutt azután a legelőzékenyebben rendelkezésükre állott a hírlapíróknak. Nagyon szereti a sah a virágokat is és érdekli a kertészet iránt. El is hozta magával európai utjára az udvari kertészét, Egyébíránt rendkívül egyszerű az életmódja és alaposan redukálta az udvartartás költségeit.

+ **Szép rekord.** Csak a közelmúltban tettek említést az újságok a Párisban élő *Rochemaille* grófnőről, akinek huszonkétéves korában tizenegy élő gyermeke volt. Milyen kicsiség ez egy, a tizenötödik század második felében *Bönnigheimben* élt württembergi asszony esetéhez képest, aki ötvenhárom gyermeknek adott életet. *Stratzmann* Borbálának hívták a nőt, harmincnyolc fia és tizenöt leánya volt neki, akik közül azonban egyik sem élt tovább kilenc esztendőnél, úgy, hogy mikor az anyja 1503-ban meghalt, egy gyermek sem ment a koporsója után. Mindez pedig nem fantázia szüleménye, mert a bönnigheimi parókia hiteles iratai bizonyítják, hogy *Stratzmann*nak tényleg ötvenhárom gyermeke volt.

+ **A leghosszabb kocsitúzás.** Egy vállalkozó szellemű amerikai, *John I. Phelps* kapitány június 7-ikén hagyta el kocsin New Yorkot és most tért oda vissza. *Ezeröttszáz* angol mérföldnyi utat tett meg kocsin és mindig maga hajtott. Utazása alatt százharmincegy szállóban szállt meg. A merész kocsizó keresztúthajtattat a következő helyeken: New Jersey, Pennsylvania, New York, Canada, Massachusetts, New Hampshire és Vermont. A napi utazás maximuma harmincöt angol mérföld volt. Phelps utitársa felesége és két gyermeke volt. Utközben egy-két ismerőse is felszállt hozzá. A jövő évre lóháton akarja megtenni a Hackensack és Kalifornia közti utat.

+ **Politika és üzlet.** Egy vállalkozó szellemű yankeenek sikerült az Egyesült-Államok politikai szerepvivőit, vagy legalább is azoknak az arcképeit a választási szervezkedés égisze alatt rekláméklókra felhasználni. Rövid idővel ezeltől egy new yorki reklámiroda igazgatója, *Hugh Smith* engedélyt kapott arra, hogy a városnak különböző részein ugynevezett politikai hirdető oszlopokat állíthasson fel. Minthogy a közsegítés oly értelmű határozatot hozott, hogy ily hirdető oszlopok felállíthatók a választási harcok alatt, *Hughes Smith* kérelmét minden akadékoskodás nélkül teljesítette a newyorki utcai biztosa. A yankee tehát a Broadway különböző pontjain és egyéb élelő forgalmu utcák sarkain óriási oszlopokat állíttatott fel, amelyekre a jelölt arcképeivel díszített lobogók voltak felhúva. Csakhogy azt is észrevette a rendőrség, hogy az arcképek alatt ott volt egy *dieshimusz* is a — legeslegjobb zselatinról. Természetesen felzu-

REGENY.

QUO VADIS?

(20)

— REGENY —

Irt: SIENKIEWICZ HENRIK

Az általános csendet és izgatott várakozást megzavarta Vitellius, aki már félig részegen jött a lakomához és most egyszerre minden ok nélkül, eszevesztett kacagásban tört ki.

— Min nevet ez a barom? — kérde Nero.

— Az embert az állattól csak a nevetés különbözteti meg — mondá Petronius — és ő nem tudja mással bizonyítani, hogy nem malac.

Vitellius hirtelen elkomorodott és kővér ajkait hangtalanul mozgatta, oly esodálkozó pillanattal tekintett végig a jelenlévőkre, mintha még sohasem látta volna azokat. Aztán husos karjait a levegőbe emelvén, így kiáltott fel:

— Elvesztettem a lovaggyűrűt, melyet atyámtól örököltem.

— Az atyjától, aki tudvalevőleg sárga volt — tette hozzá Nero.

E szavak után Vitellius ismét kacagni kezdett és Calvia Crispilina peplumának ráncai közt keresni kezdte elvesztett gyűrűjét.

Vatinius a megjáért nő sikoltozását utánozta és perceröl-perere nőtt az általános vidámság.

A rabzolgalad mindig új ételeket hordott körül, nagy, repénykoszorúta jéggel telt medencékből minden pillanatban friss borokat szedtek elő. Mindnyájan ittak mérték nélkül. Az asztalra és a tivornyázókra pedig időnként illatos rózsák hullottak a mennyezetről.

Petronius arra kérte Nerót, hogy még mielőtt a vendégek teljesen leiszszák magukat, emelje az ünnepély fényét énekével. Mindnyájan támogatták kérélmét, de Nero szabódott. Nem

csupán elfogódottságból, mondá ő, noha ilyenkor mindig kissé izgatott. Csak az istenek tudják, hogy mily nehezére esik magát produkálni. És ha mégis néha énekel, ezt csak a művészet iránt való szeretetéből teszi és csak azért, mert nem akarja parlagon hevertetni Apollo kinséit, melyeket rá pazarolt. De ma tényleg rekedt. Már borogatást is tett a mellére, de nem használt. Már arra is gondolt, hogy egy kis tengeri levegőre utazik Antiumba.

De Lucanus kényszeríté őt, a művészet és az emberiség nevében. Mindenki tudja, hogy az isteni énekes egy himnusz irt Venushoz, melyhez képest Lucetius költeménye úgy hangzik, mint egy esztendő malac sívítása. Oly jó uralkodó, mint Nero, nem tagadhatja meg alattvalóinak kérését.

— Ne légy köszívű, Caesar — mondá.

— Ne légy köszívű! — ismételték mindnyájan, akik Nero közelében ültek.

Nero kiterjeszté karjait, annak jeléül, hogy enged a kérésnek. Minden arera kiült a mélységes alázat és hála kifejezése és minden szem a császár felé fordult. Előbb Poppaeát értesítette, hogy énekelni fog. Poppaea gyöngéledett és nem jelent meg a lakomán, de mivel semmiféle orvosság nem csillapította úgy idegeit, mint Nero éneke, alkalmat akart neki nyújtani e különös élvezetre.

Poppaea tényleg megjelent. Noha még teljességgel uralkodott Nero fölött, mégsem mert vele ellenkezni, ha a császár hiúságát kellett legyezgetnie. Oly szép volt, mint egy istennő, amethystszínű ruha volt rajta is, mint Nerón és aranyhajával és bájos tekintetével olyan volt, mint egy fiatal leány.

Élénken üdvözölte őt mindenki. Lygia nem hitt szemeknek, mert Poppaeáról eddig mindig úgy hallott beszélni, mint Róma legelvetemedettebb asszonyáról. Azt hallotta Pomponiától, hogy Poppaea volt az, aki a császárt rávette, hogy anyját és feleségét megölesse, és ime, most az átkozott Poppaeát, aki a keresztények szemében a bűn és

gonoszság megtestesülése volt, megpillantva, arragondolt, hogy csak az angyalok vagy az égi szellemek lehetnek ilyen szépek.

Valósággal arcára tapadt tekintete és önkénytelenül is felsóhajtott.

— Ah, Marcus, lehetséges ez?

Vinicius kissé már ittas volt és fölötte túrelmetlen.

— Igen, ő szép, de te ezerszer szebb vagy!

Te nem ismered magadat, különben beleszeretnél magadba, mint Narcissus. Ő szamartejben fürdik, téged azonban Venus saját magában fürösztött meg. Oh, te nem ismered magadat, ocelle mi! Illeszd ajkaidat a serlegre, hogy aztán én is e helyre szorítva ajkaimat, igyam belőle!

Felje húzódott, de Lygia Aete felé fordult. E pillanatban csendet parancsoltak, mert a császár fölállott. Diodor, az énekes, lantot nyújtott át neki, melyet Nero odátámasztott az asztalhoz. Tekintetét éneke emelte; a triclíniumban halklós csend uralkodott, csak a mennyezetről aláhulló rózsák halk nesze zavarta a csendet.

Azután elkezdett énekelni, vagyis inkább éneklő, elnyújtott hangon szavalni kezdte Venus-hoz írott himnuszát.

Sem hangja, mely ugyan kissé fátyolozott volt, sem a versek nem voltak rosszszak és a szegény Lygia lelkiismereti furdalást érzett, mert a himnusz határozottan szépnek találta, noha az a tisztátlan, buja Venust dicsőítette, sőt a császárt is, babértól környezett homlokával és ég felé emelt tekintetével sokkal méltóságtelebbségek és kevésbé borzasztónak és utálatosnak találta, mint a lakoma elején.

Midőn Nero befejezte énekét, valóságos teteszórkán zudult fel; köröskörül felhangzott a kiáltás: „Oh, mily isteni hang!” Egynehány nő felemelte karjait és így magasba tartva azokat, fejezték ki tetszésüket, mások pedig könnybe lábadt szemeiket töröltgették; az egész terem zúgott-zajlott, mint a méhkas.

(Folytatása következik.)

dult ezen az eljárás az egész közvélemény, a lapok cikkeztek Smith ur ellen és a hatóság felszólította őt, hogy azonnal távolítsa el a zászlókról a hirdető-síket. Smith el is távolította, de célját mégis elérte, mert pompásabb és kiáltóbb, s ami fő, olcsóbb reklá-mot sohasem találhatott volna az ő zselatinjának.

+ Rossz orvosság. *Vendég* (a korcsmároshoz, aki rossz sört hozott): Hé, legokosabban tenné, ha a söröspoharakra ódülakat ragasztatna evvel a felírás-sal: *külsőleg*.

Ötletek.

— *Klarnér G.* —

Sajnálják, hogy a genie gyakran megvásárolható. De ma semmi áron sem kapható.

A nevetésen ösmerni meg a bolondot, a komolyságon a szabadjegyet, aki nem akarja magát elérni.

Az ember csak egyszer szeret — egyazon asszonyt.

„A házasság” című darab olvasópróbáját mindig a bemutatás után tartják.

A barátaitad kísérd a lépcsőig, hogy meggyőződjél róla, vajjon igazán elmennek-e.

A hegyeken lakik a szabadság! írta egykor Schiller. Azóta sülyedt egy kicsit.

Az ember csak addig nem rabszolgája a pénznek, amíg nincsen gazdája.

Az ember utóvégre mindennel megelégszik. De kevés-sel nem.

Az eső kívülről nedvesíti a ruhákat, a nap belülről.

Ne adj soha későn és ne köszönj meg soha korán.

Minél rosszabbul fizetik az államok a tanítókat és a mozdonyvezetőket, annál rosszabbul járnak.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar- és kereskedelem.

A Magyar Jelző- és Hírelbank igazgatósága, mint értesülünk, még e héten megtartja ülését, amely-ben a régi mérleget megállapítják.

Szénmunkások sztrájkja Amerikában. Az amerikai szénmunkások beszüntették a munkát. Egy hétig folyt a tárgyalások a munkások és bányatulajdono-sok közt, hogy elejét vegyék a sztrájkknak, de siker-

telenül. Még nincs megállapítva, hogy hányan szün-tették be a munkát; a tárgyalások előtt azonban avval fonyegatottak a munkások, hogy 140.000 munkás hagyja abba a munkát. A sztrájk az észak-amerikai nagy antracit szénbányákban tört ki. A világ szén-termelése tavaly 683 millió tonna volt és ebből 230 millió tonna az Egyesült-Államokra esett. A sztrájk következményei mutatkoznak már Amerikában. A Philadelphia and Reading széntársulat már felemelte a szénárakat 25 centtel tonnánként. Valószínűnek lát-szik, hogy a többi széntársulatok is fel fogják emelni az árakat.

Gyapju-auktió. A mai első aukción összesen 6793 zsák gyapju került árverés alá, amiből 1843 zsák kelt el. Az árverés eme győnye eredménye nem meglepő már annál fogva sem, mert az okot nem csupán a viszonyok kedvezőtlen fordulataiban találjuk, ami a világgiacon történt megrázkódtatásoknak ki-folyása, de nagyon is megérezzük abban, hogy a katonapostó szállítók a bevásárlástól feltűnően tartó-zkodtak. A történet elárutásoknál középminőségűeknekél az áresőkkenés a júliusi aukcióhoz képest 5–8%-ra tehető, míg finomabb fajukak egyáltalán nem is keres-tettek. Báránygyapjuból amely a mai katalógusban csupán szennyes tételként szerepelt, a javamínőségű körülbelül a múlt évi szeptemberi árt érte el, de már a közepes minőségű csak 10–15%-kal alább talált vevőre.

A vetések állása. A gazdasági tudósítókól be-érkezett jelentések alapján szeptember 15-ikén a mező-gazdasági állapot ilyen volt:

A száraz időjárás a talaj megművelését nehe-zíti és köztűbebb talajoknál akadályozza, minél fogva az őszi gabonafélék iolyamában levő vetése lassan halad. A korábbi őszi vetések helyenkint szépen keltek. Az egerek többfelé szaporodnak és különösen Brassó, Háromszék és Csik vármegyék területén mutatkoznak nagy mennyiségben. — A repace-vetések közül azok, melyeket eső előtt vetettek, szépen keltek, az eső utánai azonban egyenlőtlenekek. — A kukorica-vetések érését a száraz idő előmozdítja, több vidéken már a törsét megkezdhetik. Termése a Királyhágón túl és a Tisza-Maros szöge vidékét ki-véve nagyrészt kielégítő. A kerti vetemények és ká-posztaték az eső hiányát megsínylették. A hüvelyeseket betakarították, termésük közepes, a minőséget több-félé dicsőítik. A dohány törsét helyenkint befejezték. Termését általában kielégítőnek jelzik. A száritáshoz kedvező az időjárás. A szőlő-termés kilátásait némely jelentés kielégítőnek jelzi. A gyümölcs termése gyenge.

Hajójáratok beszüntetése. A Magyar Folyam-és Tengerhajózási Részvénytársaság a Zimony-Orsova és Galac között folyó évi március 12. óta érvényben álló nyári menetrendet — az előrehaladott évadra való tekintettel — folyó évi szeptember hó végével a kö-vetkező módon szünteti meg:

Zimony és Orsova között: Az utolsó felfelé menet szeptember 29-ikén, az utolsó lefelé menet pedig szeptember 30-ikán lesz.

Orsova és Galac között: Az utolsó lefelé menet Orsováról Galacra és az utolsó felfelé menet Galacról Orsovára I. évi szeptember 22-ikén lesz, úgy hogy a folyó évi szeptember 30-ikán Orsováról Galacra esedékes járat már elmarad.

A megszüntetett nyári menetrend helyett októ-ber 1-től kezdve az egyidejűleg kiadott őszi menet-rend lép életbe, mely szerint a gőzösök a zimony-orsovai, illetve turnszeverin-galaci vonalon hetenkint két-két járatot fognak teljesíteni és pedig a következő napokon:

1. **Zimony és Orsova között.** Minden vasárnap és szerdán; első menet október 3-án.

2. **Orsova és Zimony között.** Minden kedden és szombaton; első menet október 2-án.

1. **Turnszeverinből Galacra.** Minden vasárnap és szerdán; első menet október 3-án.

2. **Galacról Turnszeverinbe.** Minden szerdán és szombaton; első menet október 3-án.

Kedvező vizállás, illetve időjárás esetén Orsova és Turnszeverin között összekötő hajójáratokat tart-jenn, a felső és alsó szakaszok állomásainak egy-más közti forgalmában azonban közvetlen menetjegye-ket nem adnak ki.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Buda-pesten 40.50 korona pénzben, 41 korona áruban, Bécs-ben a nyersszesz ára 45.— korona pénzben, 45.40 korona áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-lővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi szeptember 19. Készlet 719 darab. Erkezett 286 darab. Összesen 1005 darab. Eladott 750 darab. Maradt 255 darab. — Napi árak: 120–180 kilogramm súlyban 92–96 koronáig, 220–280 kilogramm súlyban 96–100 koronáig, 320–380 klg. súlyban 96–100 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400–500 kilós 88–92 koronáig. Malac — korona 100 kilónkint. A vásár élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, szeptember 19.

A kínálat ma élénk volt és a vételkedv is meg-javult. Szilárd irányzat mellett 60.000 métermáza ke-rült a forgalomba 5–7½ fillérrel magasabb áron. Rozsban élénk volt a kereslet. Forgalomba került 3200 métermáza rozs 10 fillér áremelkedéssel.

Eladatott:

Buza. Tiszavideki: 350 mm. 80 k. 7 K. 75 f. (kevert), 100 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 79-8 k. 7 K. 65 f. (bükükönyös) 700 mm. 79 k. 7 K. 65 f. (selejtés), 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f. (selejtés), 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f. (selejtés), 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f. (selejtés), 200 mm. 79 k. 7 K. 70 f. 1, 100 mm. 79 k. 7 K. 70 f. 1, 100 mm. 78-7 k. 7 K. 60 f. 1, 400 mm. 78 k. 7 K. 77½ f. 1, 100 mm. 78 k. 7 K. 65 f. (selejtés), 100 mm. 78-6 k. 7 K. 60 f. 1, 100 mm. 78-5 k. 7 K. 60 f. 1, 100 mm. 78 k. 7 K. 67½ f. 1, 400 mm. 78 k. 7 K. 60 f. 1, 100 mm. 78 k. 7 K. 50 f. 1 (kevert), 400 mm. 78-5 k. 7 K. 75 f. 1, 100 mm. 78-2 k. 7 K. 70 f. 1, 100 mm. 77-5 k. 7 K. 60 f. 1, 100 mm. 77-8 k. 7 K. 55 f. 1, 500 mm. 77-5 k. 7 K. 65 f. 1, 600 mm. 77 k. 7 K. 65 f. 1, 200 mm. 78 k. 7 K. 65 f. 1, 100 mm. 77-5 k. 7 K. 60 f. 1, 100 mm. 77-5 k. 7 K. 40 f. (sárga), 100 mm. 77-5 k. 7 K. 55 f. 1, 100 mm. 77-5 k. 7 K. 52½ f. 1, 100 mm. 77-5 k. 7 K. 70 f. 1, 200 mm. 77 k. 7 K. 55 f. 1 (szűkös), 100 mm. 76 k. 7 K. 50 f. 1, 100 mm. 77-5 k. 7 K. 50 f. 1, 500 mm. 76-8 k. 7 K. 50 f. 1, 100 mm. 76-7 k. 7 K. 50 f. 1, 350 mm. 76 k. 7 K. 30 f. (sárga), 250 mm. 75-5 k. 7 K. 30 f. (sárga), 700 mm. 75-5 k. 7 K. 55 f. 1, 100 mm. 75 k. 7 K. 20 f. (rozsos), 100 mm. 72-5 k. 7 K. 10 f.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(56)

— Nagy különbség, mi? — jegyezte meg Tarvin, pillantásának az irányát követve. Emlék-szel-e még arra, hol állott apának a kunyhója és tudsz-e még arra visszaemlékezni, hol állott a régi kórház, itt egészen közel a folyóhoz?

A képre mutatott és Ketty némán intett.

— Hát mégis csak szép idők voltak azok ugy-e Ketty? Apád persze nem volt még olyan gazdag ember, mint most és én még sokkal keve-sebb voltam, hanem boldogok azért mégis voltunk mi egy együtt.

Ketty gondolatai is visszakalandoztak ebbe az időbe és anyjának alakját látta megint, nem-csak amint a hintaszékben pihent, hanem ahogy egy-némely kemény munkában görnyedezett. Kül-lönösen egy sajátságos mozdulatát látta egészen tisztán; amikor az anyja a nyitott tüzhelyet fő-zött, vagy fánket süttött, vagy akár a tüzet igazí-totta, fél ként mindig a homlokához emelte, hogy arcát a parázs izzó melegétől megvédelmezze. Ketty alig bírta visszatartani a könnyeit, az egy-szerű kis jelenetre olyan mesésen tisztán emléke-zett vissza, még a keskeny fényávot is látta anyjának keskeny orrán és a rózsás fényt is, mely a vékony ujjakon áthatott.

— Hahó! — kiáltott fel Tarvin, aki újra bele mélyedt az érdekes újságba. — Ni, még egy fogatot kellett szerezniük az utcák tisztogatásához. Pedig egy fogatunk volt már. Az időről sem fe-ledekzik meg Heckler s a „Mesa-háznak” is úgy látszik, elég vendége van, egész listát tesz a sok név. Ez jó jel. Ha az új vasuti vonal meglesz s lesz egy igazi jó fogadóknak, az utazó mind Topaz-ban száll meg, s ha más városával összehason-lítjuk a mi „idegenforgalmunkat,” már elég

szép látszatja van. Nemrégiben is körülbelül ötvenen ebédeltek a Mesa-házban... és pedig táv-irati megrendelésre készült a lakoma. És új társu-lat is alakult a hőforrások értékesítésére! Igazán nem csodálkoznám, ha egy egészen új város ala-kulna itt... Hecklernak teljesen igaza van ab-ban, hogy ez inkább javára, mint kárára volna Topaznak. Minket ugyan nem zavar, ha ilyen kö-zelben is alakul valami új város... hiszen ha-marosan ugys csak Topaz külvárosává lenne.

Tarvin azokért az engedményekért, amelye-ket Ketty neki tett, azzal fejezte ki a halálját, hogy korán elment, hanem másnap este már ke-vésbé volt szigorú az idő kiszabásában és mivel nem igen mutatott hajlandóságot arra, hogy tilos beszélgetésekre csapjon át, Ketty egészen kellemesen érezte magát, hogy vendégéül láthatta. Tarvin ennek következtében hozzá szo-kott ahhoz, hogy esténként, amikor a család tárt ajtók és ablakok mellett a lámpa körül ült, ő is részt vegyen jó ideje a beszélgetésben. Abban a boldogságában, hogy munkájának szemmel lát-ható eredménye lett, Ketty egy idő óta már nem igen bántotta, hogy Tarvin is Rathoreban van. Néha-néha még a verandára is kiesalogattatta magát az indiai éjszaka pompájába; az égen a nyári villanások mint lángoló pallosok cik-káztak át, s az égboltozat melyen ráborult a esodatos csöndességben vesztelő földre. Legtöbbször azonban benn ülték a misszio-náriusnál és feleségénél és sok mindenféléről el-csevegtek: Topazról, a rhathorei kórházról, a ma-harádzsa-kunvarról, Tarvin töltéséről és sokszor a misszionárius-pár gyermekeiről is, akik Ban-gorban voltak. Hanem legtöbbször mégis arra a kiesínyes területre esapott át a csevegés, ha általánosság lett, amelyet minden zárt körben olyan nagyon fontosnak tartanak.

Valahányszor ilyen dolgok kerültek szóba, Tarvin erőszakosan magához ragadta a beszélge-tés gyeplőjét és kényszerítette a misszionáriust, hogy vámtörvényekről, ezüstértékekről és más ilyesmikről szöjlon, amiből legalább mindenki

tanul valamit. Tarvin komoly újságolvasás révén sokféle értesüléssel ellátott ember volt, de műveltségének az alapját mégis maga az élet adta meg neki és az a szükségesség, hogy a maga után járjon s az elméleti újság-politika és az iskolás rendszerek ellen a természetes emberi ész hatalmas vitázó erejével szállott sikra.

A hiábavaló szőzaporítás nem volt a ke-nyere, s legszívesebben Kettyvel foglalkozott, ha csak lehetséges volt. Amióta valami eredmény mutatkozott és Ketty kedve is megjött, leggyak-rabban a kórházról beszélgettek, s Ketty végre engedett Tarvin sürgető kérésének, hogy a minta-ítézet megmutassa neki avégből, hogy maga is meggyőződhessek végre újításainak a kitünő-ségéről.

A „gyógyíthatatlan örültség” esete és a „fa-lujában nagyrebcsült okos asszonyság” uralma óta csakugyan sok mindenféle változás történt és Ketty nagyon jól tudta, hogy mi minden van meg tenni való. Most legalább tiszta volt a kór-ház, a gonosz illatok eltűntek, de megjegyzendő természetesen, hogy minden nap maga járt utána mindennek; a betegek a maguk módja szerint halálatosak is voltak a jóságosabb és célszerűbb kezelésért, amilyenben még nem igen volt részüik. Minden sikeres gyógyítás után újra meg újra szétfutott a híre annak az új hatalmasságnak, amely Gokral Seetarunba költözött be és új meg új segítségre szorultok vonultak fel, vagy a már meggyógyultak hozták a betegeket, az egyik a testvérét, a másik a gyermekeit vagy anyját, akikbe már minde bele volt oltva a „fe-hér tündérbe” vetett törhetetlen hit, aki min-den bajt meggyógyít. Hiszen meg se igen ítélték, hogy Ketty mi mindent tett értük az ő nyugodt modorában, de amit megérthettek, azért halálatosak voltak. Fáradhatatlan munkajeje ugyszólván Dhungat Rait is magával ragadta.

(Folytatása következik.)

Bihari: 200 mm. 78 k. 7 K. 52 1/2 f., 100 mm. 73-5 k. 7 K. 52 1/2 f. (kevert), 150 mm. 78-8 k. 7 K. 50 f. (kevert), 200 mm. 77-5 k. 7 K. 40 f. (sárga).
Zentai: 4700 mm. 77 k. 7 K. 60 f.
Bánsági: 500 mm. 76 k. 7 K. 20 f. (sárga), 100 mm. 75-5 k. 7 K. 15 f. (sárga), 200 mm. 75-5 k. 7 K. 10 f. (vegyes), 400 mm. 75 k. 7 K. 05 f. (bükkyös).
Fehérmegyei: 1700 mm. 76-8 k. 7 K. 55 f.
Erdélyi: 150 mm. 77-3 k. 7 K. 40 f.
Török-Kanisai: 3300 mm. 76-8 k. 7 K. 32 1/2 f.
Ó-Kanisai: 3600 mm. 76 k. 7 K. 47 1/2 f., 400 mm. 73 k. 7 K. 47 f. (6), 3300 mm. 76 k. 7 K. 42 1/2 f.
Csurogi: 800 mm. 76 k. 7 K. 42 1/2 f.
Makói: 4000 mm. 78 k. 7 K. 80 f.
Páldi: 2200 mm. 77 k. 7 K. 52 1/2 f.
Pusztai-Vescei: 1100 mm. 76-5 k. 7 K. 50 f.
Duna-Vescei: 1100 mm. 75-2 k. 7 K. 25 f. (6).
Pestvidéki: 100 mm. 79 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 79-5 k. 7 K. 72 1/2 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 62 1/2 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 55 f., 500 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 150 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 300 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 77-3 k. 7 K. 47 1/2 f., 100 mm. 77-5 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 77-3 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 76-8 k. 7 K. 52 1/2 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 45 f., 1100 mm. 76-5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 45 f., 850 mm. 75 k. 7 K. 42 f., 100 mm. 75 k. 6 K. 70 f. (üszkös).

Mind három hónapra.
Rozs: 1000 mm. 6 K. 70 f. (ab Szabadka), 300 mm. 6 K. 75 f. (pp.), 100 mm. 6 K. 85 f. (pp.) 500 mm. 6 K. 80 f. (három hónapra), 100 mm. 6 K. 72 f. (három hónapra), 500 mm. 6 K. 80 f., 200 mm. 6 K. 95 f., 400 mm. 6 K. 95 f., 100 mm. 6 K. 90 f. (három hónapra malomba).
Arpa: 800 mm. 6 K. — f. (három hónapra).
Késpénzfutás mellett.

A készárú hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktőzsde szokásai szerint, késpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza	Kiló	50 kilogramm árá		Kiló	50 kilogramm árá	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
Tiszavideki	76	7.10	7.25	79	7.55	7.70
"	76	7.25	7.40	80	7.65	7.75
"	77	7.45	7.60	81	—	—
"	78	7.50	7.65	82	—	—
Fehérmegyei	76	7.15	7.30	79	7.55	7.70
"	76	7.25	7.40	80	7.65	7.75
"	77	7.35	7.50	81	—	—
"	78	7.45	7.60	82	—	—
Pestvidéki	76	7.15	7.30	79	7.55	7.70
"	76	7.25	7.40	80	7.65	7.75
"	77	7.35	7.50	81	—	—
"	78	7.45	7.60	82	—	—
Bánsági	76	7.10	7.25	79	7.55	7.70
"	76	7.20	7.35	80	—	—
"	77	7.30	7.45	81	—	—
"	78	7.40	7.55	82	—	—
Bácskai	76	7.15	7.30	79	7.55	7.70
"	76	7.25	7.40	80	—	—
"	77	7.35	7.50	81	—	—
"	78	7.45	7.60	82	—	—

Egyéb gabonafélék	Kiló	50 kilogramm árá	
		K-tól	K-ig
Rozs új elsőrendű	70-72	6.75	6.90
" második	—	6.60	6.75
Arpa — elsőrendű	50-52	5.90	6.10
" — második	—	5.75	5.90
Zab — elsőrendű	64-66	—	—
" — második	—	—	—
Tengeri — elsőrendű	30-41	5.80	5.95
" — második	—	5.65	5.80
Repece — elsőrendű	—	6.40	6.50
" — második	—	6.25	6.35
Köles — elsőrendű	—	5.80	5.90
" — második	—	5.65	5.75

A határidőszületi folyamán a következő kőtések történtek:

Buza októberre	7.58-7.59-7.60-7.58-7.57.
Buza áprilisra	8.—7.99-8.03-8.01
Rozs októberre	7.05-04-06-07-08-06-07
" áprilisra	7.41-7.42-7.41
Tengeri szeptemberre	0.—0.—0.
Tengeri májusra (1901.)	4.95-4.96
Zab októberre	5.22-5.23
Repece augusztusra	—

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	7.57	7.58	ár
Buza áprilisra	8.—	8.02	"
Rozs októberre	7.07	7.08	"
Rozs áprilisra	7.40	7.42	"
Zab októberre	5.22	5.23	"
Zab áprilisra	5.51	5.53	"
Tengeri szeptemberre	6.55	6.60	"
Tengeri májusra (1901.)	4.95	4.90	"
Repece augusztusra	—	—	"

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza októberre	7.55	7.56
Buza áprilisra	7.99	8.—
Rozs októberre	7.06	7.07
Rozs áprilisra	7.39	7.40
Tengeri októberre	6.57	6.60
Tengeri májusra (1901.)	4.94	4.95
Zab októberre	5.21	5.22
Zab áprilisra	5.51	5.52
Repece augusztusra	—	—

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde a tegnapi esti szilárd zárlati árfolyamoknál valamivel gyengébben kezdődött, ahol Államvasut és Osztárak hitelek örvendtek némi keresetnek, korlátozott forgalom mellett.

A helyi értékek piaca nyugodt, Rimamurányiban és Salgóban volt valamivel élénkebb üzlet, míg a többi értékek el voltak hanyagolva.
A déli tőzsde kezdettől végig szilárd irányzatnak mondható, amelyben különösen Államvasut és Rimamurányi részestűk vásárlásában, különben pedig teljesen üzletlen volt.

A valuták és ércváltók érintetlenek.
Az előtőzsde kedvező, később szilárdabb.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 676.—677.—. Osztárak hitelrészvény 661.50—662.50. Osztárak-Magyar államvasuti részvény 663.25—671.—. Rimamurányi vasmű részvény 535.50—536.50. Salgótarjáni 660.—korona.
A déli tőzsde tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 676.—677.—. Osztárak hitelrészvény 661.50—662.50. Osztárak-Magyar államvasuti részvény 663.25—670.50. Rimamurányi vasmű részvényrészvény 535.50—536.—. Közúti vasut részvény 614.—616.—korona.
Forgalomban került: 4 1/2%-os magyar regalekötvény 98.40. 3%-os jelzálogországi 103.—. Salgótarjáni közsébban a részvény 660.—661.—korona árfolyammal.

Utótőzsde. A 4 órai záratokkor maradt: Osztárak hitelrészvény 662.—. Magyar hitelrészvény 676.—. Leszámlító bank részvény 446.—. Rimamurányi vasmű részvény 536.—. Osztárak-Magyar államvasuti részvény 670.—. Közúti vaspálya részvény 604.—. Villamos vasuti részvény 290.—korona árfolyammal.

Államadók.

Pénz	Ár	Pénz	Ár
Magyar arany. 4 1/2% koronáj. 4 1/2%	98.10 98.60	Egyesített jár. pap. 4 1/2% 1874.	97.35 98.85
1876. évi keleti vas. államkölcsön aranyb. adólev. 4 1/2%	97.50 98.50	Egyesített járadék adólev. 4 1/2%	97.35 98.85
1888. állam. arany. köles. 4 1/2%	100.— 101.—	Osztárak aranyjára. 4 1/2%	97.30 97.70
1898. állam. érte. köles. 4 1/2%	99.60 100.10	Osztárak koronájára. 4 1/2%	97.30 97.70
Államköl. vasutak. 4 1/2% adóm. 4 1/2%	77.50 78.00	Osztárak áll. sorj. 4 1/2%	103.10 103.50
1870. áll. nyer. köli. 200 K.-as	102.75 103.75	Osztárak áll. sorj. 4 1/2% 1890. év. 200 K.-as	131.75 132.75
1870. áll. nyer. köli. 100 K.-as	102.75 103.75	Osztárak áll. sorj. 4 1/2% 1890. év. 200 K.-as	131.75 132.75
Magyar regaleköt. kötvények 4 1/2%	98.25 99.—	Osztárak áll. sorj. 4 1/2% 1894. év. 200 K.-as	131.75 132.75
Horr.-szlav. köli. kötvények 4 1/2%	99.50 100.50	Budapesti f. v. 1890. köli. 4 1/2%	95.— 97.—
Magy. földteremt. kötvény 4 1/2%	99.— 91.—	Ugyanaz 1897. évi köli. 4 1/2%	92.— 93.—
Horr.-szlav. földteremt. köli. 4 1/2%	92.50 93.50	Jenő-Béga-társulat 4 1/2%	89.50 90.—
Tiszai és szegedi nyer. köli. 4 1/2%	142.50 143.50		
Horr.-szlav. jelzálog f. v. köli. 4 1/2%	— —		

Záloglevél, elsőbbségek.

Egyes. b. p. f. v. lak. pénz. 4 1/2%	98.— 99.—	M. orsz. köp. t. p. 4 1/2%	98.— 99.—
Kisbirtok. országos földteremt. 4 1/2%	101.50 102.50	T. p. k. jel. bankja 4 1/2%	98.— 99.—
Ugyanaz 4 1/2%	101.— 101.50	Ugyanaz köli. köv. 4 1/2%	97.— 98.—
Ugyanaz 4 1/2%	98.— 99.—	Ugyanaz köli. köv. 4 1/2%	91.— 91.50
M. agr. és járadék. elsőbbség. 4 1/2%	99.50 97.35	Pesti hazai első t. p. 4 1/2%	98.25 99.25
Ugyanaz jár. v. sz. 4 1/2%	99.50 97.—	Pesti hazai t. p. záloglev. 4 1/2%	98.25 99.25
Ugyanaz záloglevél 4 1/2%	99.— 99.—	Pesti m. keresked. 4 1/2%	98.25 99.25
M. földteremt. pap. 4 1/2%	99.50 100.50	Ugyanaz köli. köv. 4 1/2%	92.75 93.75
Ugyanaz 4 1/2%	91.50 92.—	Ugyanaz köli. köv. 4 1/2%	98.— 99.—
Ugyanaz koronájára. 4 1/2%	91.25 91.75	Ugyanaz 4 1/2%	93.25 94.25
Ugyanaz társulat. 4 1/2%	91.— 92.—	Ugyanaz 4 1/2%	97.— 98.—
Magyar jelzálogbank 4 1/2%	— —	Bpesti közúti vasp. 4 1/2%	92.50 93.50
Ugyanaz 4 1/2%	97.25 98.25	Bpesti-pécsi vasut 4 1/2%	91.— 92.—
Ugyanaz 4 1/2%	94.— 95.—	Kassa-odébi. vasut 4 1/2%	93.— 94.—
Ugyanaz 4 1/2%	97.25 98.25	Ugyanaz 1890. arany 4 1/2%	96.25 96.25

Bankok.

Angol-osztárak bank Budapesti bank	275.— 276.—	Ipar- és kereskedelmi bank	172.— 173.—
Egész magyar bank	177.— 180.—	Magyar jelzálogbank	432.— 433.—
Magyar bank	320.— 325.—	Magyar kereskedelmi bank	400.— 405.—
Fiume hitelbank	103.— 105.—	Magyar leszámlítóbank	440.— 447.—
Fővárosi bank részvény-társaság	— —	M. t. p. k. jel. bankja	990.— 990.—
Hazai bank részvény-társaság	210.— 221.—	Osztárak-Magyar bank	1705.— 1715.—
Hermes m. áll. váltóbank	210.— 220.—	Pesti magyar bank	2000.— 2005.—
Horr.-szlav. jelzálogbank	211.— 214.—	reszkedelmi bank.	— —
Magyar Államvasut hitelek	976.— 977.—		

Takarékpénztárak.

Bécsi Államköl. pénztár t. k.	200.— 201.—	Egyesített Budapesti t. k.	2120.— 2130.—
Budapesti III. kerületi t. k.	210.— 214.—	Magyar Államköl. t. k.	550.— 560.—
Budapest-Erzsébet-városi t. k.	190.— 192.—	Országos központi t. k.	1380.— 1390.—
Bpesti t. k. és orsz. zálogt. t. k.	413.— 414.—	Pesti központi t. k.	15920.— 15930.—

Biztosító-társaságok.

Bécsi biztosító társulat	400.— 410.—	Fővárosi, pesti bizt. intézet	190.— 196.—
Bécsi élet- és járadékbi. társ.	520.— 530.—	Pannónia vízenyel. bizt. intézet	1225.— 1275.—
Első magyar Állam. bizt. társ.	5160.— 5200.—		

Közlekedési vállalatok.

"Adria" m. tengerhaj. r. t.	480.— 492.—	Déli vasut	118.— 114.—
Budapesti álgut-társulat	— —	Dunagőzhajózási rész. társ.	770.— 775.—
Budapesti közúti vaspálya	604.— 605.—	Kassa-odébergi vasut	361.— 365.—
Ugyanaz, díveti jegy	335.— 335.—	Magyar szőlőszőlő vasut	408.— 410.—
Budapesti vill. vasut vasut r. t.	290.— 292.—	Magyar gőzhajózási rész. társ.	— —
Ugyanaz, díveti jegy	80.— 85.—	Osztárak-Magyar államvasut	669 50 670.—
Budapest-pest-r. közp. vill. kv.	115.— 120.—		

Malmok.		Henger-malom		Molnárak és sütők	
Concordia-malom	450.— 460.—	—	—	—	—
Első bpesti malom	900.— 1010.—	—	—	—	—
Erzsébet-malom	435.— 440.—	—	—	—	—
Lúza-malom	280.— 292.—	—	—	—	—

Iparvállalatok.		"Pallas" irod. és nyomdai r. t.		Pesti könyvnyomda rész. társ.	
Budapesti tégla- és mozaikgyár	150.— 160.—	—	—	—	—
Bpesti szénipari üzem	340.— 350.—	—	—	—	—
Egyesített tégla- és cementgyár r. t.	10.— 20.—	—	—	—	—
Északmagyarországi közszállítási r. t.	240.— 245.—	—	—	—	—
Felsőmagyarországi bányászati és kohászati rész. társ.	225.— 230.—	—	—	—	—
"István" tégla- és gipszgyár rész. társ.	60.— 65.—	—	—	—	—
Kőbányai gőztégla- gyár társaság	875.— 900.—	—	—	—	—
Kőbányai polgári szövősz. r. t.	134.— 138.—	—	—	—	—
Közszáll. és tégla- gyár r. t.	348.— 356.—	—	—	—	—
Közszáll. és tégla- gyár rész. társ.	338.— 342.—	—	—	—	—
Magyar áll. közszáll. bányászati r. t.	212.— 214.—	—	—	—	—
Magy. gőztégla- gyár r. t.	— —	—	—	—	—
Magy. gőztégla- gyár r. t.	— —	—	—	—	—
Salgótarjáni közszáll. bányászati r. t.	650.— 663.—	—	—	—	—
Ujpesti tégla- és mozaikgyár r. t.	173.— 177.—	—	—	—	—
Első m. gazd. épít. gyár r. t.	240.— 260.—	—	—	—	—
"Danubius" m. hajó- gyár r. t.	159.— 164.—	—	—	—	—
Ganz és társ. vas-önt. r. t.	8220.— 3340.—	—	—	—	—
Rimamur. salgótar. vasmű r. t.	535.— 535.50	—	—	—	—
Schick-féle gépgy. r. t.	225.— 235.—	—	—	—	—
Athenaeum. gépgy. r. t.	460.— 480.—	—	—	—	—
Franklin-Társulat	520.— 530.—	—	—	—	—
Közös mintázat	20.— 30.—	—	—	—	—

Sorsjegyek.		Bazilika-sorsjegy		Bécsi városi sorsjegy	
Bécsi városi nyar. köles. 1874.	11.50 12.50	—	—	—	—
Budapesti sorsjegy	123.— 125.—	—	—	—	—
"10-évi" sorsjegy	6.— 6.50	—	—	—	—
Magyar város-kor. sorsjegy	19.— 20.—	—	—	—	—

Pénznemek és váltók.		Franciá bankjegy.		Lengyel bankjegy.	
Magyar városi osztr. arany, ver.	11.45 11.50	—	—	—	—
20 frankos arany	19.32 19.35	—	—	—	—
20 márkás arany	23.65 23.72	—	—	—	—
Német birod. bank-jegy	118.30 118.50	—	—	—	—

A budapesti terménnytőzsde.

A terménnyüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terménnyüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar — — — — — korona, vörös aprószemű — — — — — korona, vörös erdélyi — — — — — korona, vörös bánsági — — — — — korona, közepesemű — — — — — korona, nagyszemű — — — — — korona. Disznózsir: budapesti: 61.—61.50 korona, vidéki — — — — — korona. Táblaszalonna: légszárított vidéki — — — — — korona, városi 4 darabos 53.50—54.— korona, 8 darabos 54.50—55.— korona, füstölt — — — — — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — — — — — korona 120 darabos — — — — — korona, 100 darabos — — — — — korona, 85 darabos — — — — — korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — — — — — korona, 100 darabos — — — — — korona, 85 darabos — — — — — korona. Szilvaiz: szlavóniai — — — — — korona, szerbiai 18.—18.50 korona, azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Eőcs, szeptember 19. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) Az utjában ismét emelkedett newyorki jegyzetek az itteni forgalmat megélénkítették s az irányzatot megszilárdították. Általában iedezeti kereslet mutatkozott, különösen pedig rozsban, amely cikk

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Csütörtök, 1900. szeptember hó 20-án.
Díppel András vendégfelléptével.

Bajazzók.

Dráma 2 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Nedda	Szilágyi	Takács
Canio	Díppel	Ney B.
Tonio	Várady	Juhász
Beppe	Kiss	

Utána:

Zuleika.

Ballet 3 képből. Szövegét írta Brüll Jenő, zenéjét szerző Stern Armin. Choreografiáját Smeraldi César készítette.

Kezdeté 7 órákor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. szeptember hó 20-án.

Lear király.

Szomorújáték 5 felvonásban. Írta: Shakspeare, fordította Vörösmarty Mihály.

Személyek:

Lear	Szacsavay	Edmund	Gyenes
Francia király	Horváth	Aggagyan	Iványi
A fejedelmek	Pálfi	Orvos	Abonyi
Cornwall	Bakó	Boland	Vizvári
Alban	Somló	Curan	Faludi
Kent	Berecsényi	Goneril	Fai Sz.
Gloster	Egressy	Regan	Szacsavayné
Edgard	Mihályi	Cordelia	Török I.

Kezdeté 7 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. szeptember hó 20-án.

Fernand házasságok.

Bohózat 3 felvonásban. Írta Feydeau. Fordította: Fái J. Béla.

Személyek:

Duverger	Hunyadi	Miss Betting	Rostagni
Viviane leánya	B. Lenkei	Lentery	Kassai
Bois d'Enghien	Tapolcai	Botzsin	Balassa
De Fontanet	Szerényi	Chaplain	Kovács
De Chennev.	Gyöngyi	Chaplain	Mátrai
Irrigau.	Gál	Pruneau neje	Makróciné
Lucette Gant.	Szerényi	Antoinette	Bálint R.
Marcelline	Varsányi	Pomerol	Keresztury
Nini Galant	Berzsei	Házmester	Kazalicky

Kezdeté 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. szeptember hó 20-án.

Párisi élet.

Operette 4 felvonásban. Írták Meilhac és Halévy. Fordította Reiner Ferenc. Zenéjét szerző Offenbach.

Személyek:

Gondremarek	Németh	Gondremarekné	Baán
Ponta	Kenedich	Gabriele	Küry
Frick	Kovács	Metella	Kápolnai
Raoul	Szirmai	Pauline	Bárdy G.
Bobinet	Raskó	Urban	Ujvári

Kezdeté 7 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. szeptember hó 20-án.

Az asszonyregelem.

Látványos, zenés bohóság 3 felv. Írta: Reiner Ferenc, zenéjét szerző: Rosenzweig Vilmos. (Rendezte: a szerző, karnagy: Hamvas Béla.)

Személyek:

Szerencsés	Kardos	Boriska	Fenyvessi
Eszaky	Margó	Piroska	Béres M.
Mariska	Gombaszögi	Mandi Manó	Sziklai
Juliska	Horváth	Rézi	Láng Etel

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedéseiben Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon.)

URÁNIA SZÍNHÁZ

Csütörtök, 1900. szeptember hó 20-án.

Páris 1900-ban.

Írta Salamon Ödön.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Csütörtök, 1900. szeptember hó 20-án.

Cyrano de Bergerac.

Romantikus dráma 5 felvonásban. Írta Edmond Rostand. Franciából fordította Ábrányi Emil.

Személyek:

Cyrano	Pethes	Roxan	Tóth II.
Christián	Szabó	Mont Fleury	Faragó
Guiche gróf	Klenovics	Bellerose	Sándor
Ligüiero	Radányi	Ragueneau	Krémer
Valvert	Mihályi	Le Bret	Bestyén

Kezdeté 7 órákor.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. szeptember hó 20-án.

Föld Zsigmond igazgató felléptével.

A kirchfeldi pap.

Énekes színmű 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órákor.

FOLIES CAPRICE.

9 órákor Ma új műsor. 9 órákor
Eine grosse Kinderei.

Bohózat

10 órákor

10 órákor

Báró és bojár.

Bohóság.

11 órákor

11 órákor

Hotel Narrenhaus.

Bohózat. Írta: LEITNER H.

UTOLSÓ-
ELŐTTI HÉT.
Vendégszerep
összjáték a
Somossy
mulatóban.

Ma és mindennap este 8 órákor.

Misztikai előadások.

Csütörtökön és szombaton d. u. 1/2 órákor.

Külön családi és gyermek előadások.

Bélelődíj csak 50 kr.

Szellemek és kísértetek eredeti idéztetése.

Don Juan a pokolban

fantasztikus némajáték.

Opera comika a misztikus törpék.

Satanella Kama Souta csodái, hölgyek és urak eltűnése a nézőkőrből. A ridég műterem. American Bioscop új mutatóvanyái, óriási előképek tára, fontaines lumineuses stb. stb.

Ismert szolid cég.

SCHWARZ — IGNÁC

könyv- és vallászer-
tási cikkek kereskedése.

BUDAPEST,

Király-u. 3. sz.

Nagy választék mindenemű
heber imakönyvekben,
magyar és német fordításra

elefántosont, borjubőr és peluche díszkötésben.

Mindennemű aranyhímzett törökpeny,

paroches, selyem- és gyapjú-talieszek,

arany- és ezüst bordurákkal stb.

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küld.

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órás- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékire árjegyzék bérmentve.

Második bővített kiadásban, csinos kiállításban és tetszetős alakban megjelent:
"MIRJAM"
Írta: Dr. KISS ARNOLD,
veszprémi főrabbi.
Remek nyelvezettel nők számára
írott magyar nyelvű zsidó imádságos könyv.
Ára: Vászonskötésben 2 frt 50 kr.
Bőrkötés 3 frt 50 kr.
Csontvázlatú diszes kötés 5 frt.
Legfinomabb bőrkötés 6 frt.
Kapható: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körút 18.

Vegyen iskola

81 tőnyt

5 frttól

kezdve tiszta gyapjuszövetből Kohn Heilmann és fia az „Angol szabóhoz” címzett legnagyobb férfi és gyermekruha áruházában Budapest, Károly-körút 12.

Keleti kávéház

VII., Csömöri-ut 14. sz.

Ma és minden este a

Balaton-Füredi hírneves zenekar

hangversenyez

KISS JANCSI vezetés alatt.

Szerdán 12-én

30.000,

csütörtökön 13-án

200.000

koronát nyertek ügyfeleink.

Ez az „Szerencse” újabb bizonyítékát adta, hogy vevőink különösen kedvelik.

Az osztálysorsjáték kezdete óta nem mulott még el játék a nélkül, hogy ügyfeleinknek legalább egy 60.000 koronás főnyereményt ne jutott volna.

A szerencse kedvezése folytán a legtöbb főnyeremény a Bankházunk által eladott sorsjegyekre esett és bizony abban, hogy a „Szerencse” a jövőben sem fordul el tőlünk. Igaz ugyan, hogy minden ügyfelünk főnyereményt nem nyerhet, de mindazokat, akik nálunk vásárolnak, iparkodunk a legjobban kiszolgálni, miért is kérjük azokat, akik a november hó 13-án kezdődő sorsjátékban résztvenni óhajtanak, ne feledkezzenek meg cégünkéről, tartassák fenn becses megrendelésüket számunkra és juttassák azokat hozzánk.

Több a nyertes esély ott, ahol a főnyeremény nem ritka vendég.

Epp úgy a 300.000, mint a 30.000 koronás nyereményeket az eddig jelen-sezőknek már kifizették.

Nagy úry Ferenc ur, vasúti állást megengedte, hogy alant nyilatkozzon közre tegyük.

Újabb kérjük, — annak idején, — megrendeléshez-zánk juttatni és maradunk kitűnő tisztelettel

HECHT BANKHÁZ

BUDAPEST,

IV., Ferenciek-tere 6. szám.

LEGSZERENCSEBBEK
HECHT BANKHÁZ
SORSJEGYEI.

Negyedy Ferenc ur elismerő nyilatkozata.

Tek. Hecht Bankháznak

Budapest, Ferenciek-tere 6.

Oly szerencsés voltam, hogy a 200.000 koronával kihúzott 35.875. számú sorsjegyem egy részét Önöknél vásároltam. A vételre az indított, hogy ismerőseimnél Bankházuk felől nemcsak azt hallottam, hogy a legszerencsés-sőbb, de hogy ügyfeleit azok meglegedésére szolgálja ki. — A főnyeremény értékesítésekor is volt alkalom meggyőződni tapintatos eljárásukról; a pénz fő-vételénél pedig a gyors és pontos lebonyolításról. Bankházukat nyugodt lelkiismerettel legjobban ajánlhatom.

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József. körút 18. szám

Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell

Köznép-osztály
Felöltő 4

Fiu-öltönyök
Iskola-öltönyök
6 frt. Matróz-öltö-
nyök 6 frt. Have-
lok 5 frt. Sajka-
kabát 5 frt.

Fiu-Öltönyök
Iskola-Öltönyök
6 frt. Matróz-Öltö-
nyök 6 frt. Havel-
ok 6 frt. Sajak-
kabát 5 frt.

Rothberger Jakab
ca. 65. kir. udvari-
szállás Budapest,
IV., Váci-uten 6.

Használt ruhák
ujakra kicseréltet-

nek és a legmagasabb árban beszámíttatnak.

Uri Havelock
7 füttől,

Női Havelock

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 főtől,
Női Havelock
9 főtől,
Fiu Havelock
4 főtől,
Leány Havelock
5 főtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 főtől,
Női Havelock
9 főtől,
Fiu Havelock
4 főtől,
Leány Havelock
5 főtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 főtől,
Női Havelock
9 főtől,
Fiu Havelock
4 főtől,
Leány Havelock
5 főtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 főtől,
Női Havelock
9 főtől,
Fiu Havelock
4 főtől,
Leány Havelock
5 főtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.

Uri Havelock
7 fűtől,

Női Havelock
9 fűtől,

Fiu Havelock
4 fűtől,

Leány Havelock
5 fűtől feliebb.

da okl. tanító né vezet-
 alatt magyar levelezés
vita és német kur-
 sok kezdőinek. A
mlington-gépirás
és gyorsírást ta-
 folyamokra fűti
nó je-entkeztek korlá-
 számban íolvez
Glogowski és T.
Erzsébetter 16.

J aranyoz
melyről bárki a

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 főtől,
Női Havelock
9 főtől,
Fiu Havelock
4 főtől,
Leány Havelock
5 főtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 fűtől,
Női Havelock
9 fűtől,
Fiu Havelock
4 fűtől,
Leány Havelock
5 fűtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 főtől,
Női Havelock
9 főtől,
Fiu Havelock
4 főtől,
Leány Havelock
5 főtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 fűtől,
Női Havelock
9 fűtől,
Fiu Havelock
4 fűtől,
Leány Havelock
5 fűtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 főtől,
Női Havelock
9 főtől,
Fiu Havelock
4 főtől,
Leány Havelock
5 főtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 főtől,
Női Havelock
9 főtől,
Fiu Havelock
4 főtől,
Leány Havelock
5 főtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 fűtől,
Női Havelock
9 fűtől,
Fiu Havelock
4 fűtől,
Leány Havelock
5 fűtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 főtől,
Női Havelock
9 főtől,
Fiu Havelock
4 főtől,
Leány Havelock
5 főtől feliebb.

nek és a legmagasabbban be-
számítottak.
Uri Havelock
7 fűtől,
Női Havelock
9 fűtől,
Fiu Havelock
4 fűtől,
Leány Havelock
5 fűtől feliebb.

Napló

**hirdetési napok
megjelennek a fővárosban**
széchenyi téren, Budapest,

**nkint falragaszokor
ros egész területén**
IX. Ullői-ut 25.

"Budapesti Napló" apró hirdetései naponként falragaszokként is megjelennek a főváros egész területén.

Nyomatott a "Pátria" irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.